

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

Prenovljena Mladinska priloga /številk 2/

GREMO POD OBJEM GORA

KOLOFON

Odgovorni urednik: Uroš Kuzman

Uredniški odbor: Uroš Kuzman, Manca Čujež, Tina Arh,
Blaž Lesnik, Domen Strle, Ana Suhadolnik, Zdenka Mihelič

Tehnična urednica: Vesna Lenart

Fotografija na naslovnici: Manca Čujež

Tisk: Fotolito Dolenc, d. o. o., Ljubljana

Naklada: 250 izvodov

Izdala: Mladinska komisija PZS

Februar 2012

Mladinsko prilogo podpira Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

UVODNIK

Tina Arh

Zame prave zime ni brez snega. Ste se že kdaj čudili snegu? Drobna in krhka snežinka se v hipu stopi na topli dlani. Na drugi strani pa iste nemočne gospodične čez noč spremenijo ceste v neprevozne kolovoze. Njihova resnična moč je v združevanju in povezovanju. Kako neverjetno je, da jim vsakič uspe pričarati pravljico s snežno odejo, pregrnjeno prek sivega betona. Lahko bi se učili od njih. En človek z velikim srcem ne kani spremeniti sveta, kot ena sama snežinka ne more prekriti širne pokrajine. A povezani zmoremo, če le držimo skupaj! Kot sneg, ki se blešči v jutranjem soncu in vsako leto v ljudeh prebujaja nekaj lepega. Naj vam druga številka revije da navdih za povezovanje in ustvarjanje pravljice iz sveta.

KAZALO

Z mladimi v zasnežene gore	2
Mladinski voditelji v Sloveniji in Evropi	4
Kje pa nas gojzar žuli?	6
Čas za družabnost	9
Mladi planinec in Ciciban planinec	11
O otroških plezalnih pasovih	12
Analiza tekmovanja Mladina in gore	14
Mokra narava	15
Mladi planinci gradimo snežne gradove pod Peco	18
Gradnja pohorskih bajt in planinskih koč iz snega	19
Dogodki	20

Priloga: Scenarij preživetja, kviz, bansi in igra čebula

Z MLADIMI V ZASNEŽENE GORE

Avtor: Jani Bele

Jani Bele je alpinist, alpinistični inštruktor in gorski reševalec z dolgoletnimi izkušnjami ter avtor priročnika za gibanje v gorah Proti vrhovom. Kot poznavalca gibanja v gorah pozimi smo ga prosili za nekaj napotkov, ki naj bodo kažipot pri obiskovanju zasneženih gora z mladimi.

Mladostna učna ura: zimski vzpon na Planjavo

Pri pisanju takega članka kar ne morem mimo spominov na svoje planinske začetke. Pri mladinskem odseku nas je bilo nekaj zelo »zagnanih«, takih, ki nismo zamudili nobenega izleta, čeprav je bilo še toliko učenja in smo v ponedeljek pisali kontrolno nalogo. Počutili smo se že zelo izkušene in po vsakem vzponu smo vedno bolj junaško in samozavestno pogledovali proti zadnjemu izletu v letnem programu: zimski vzpon na Planjavo. Datum se je bliskovito bližal in kot bi mignil smo bili doma na vrhuncu priprav. O zimi v gorah, razen tega, da je tam več snega in bolj mraz, nisem vedel popolnoma nič. Še manj o gibanju v zimskih razmerah. Tako je bilo glavno opravilo doma poiskati čim toplejšo odejo. Koča na Kamniškem sed-

lu je bila v tistih časih še odprta konec tedna, nisem pa vedel, da imajo v kočah tudi odeje. In tako smo doma vlekli odeje iz vseh omar in izbirali najprimernejšo. A najtoplejša je bila tudi največja in nikakor je nismo uspeli stlačiti v nahrbtnik, če nismo hoteli preostalih stvari nositi s seboj v vrečki. Na koncu smo pristali pri najtanjši, jo zvlili v rolo, povezali na nahrbtnik in bili kot avstro-ogrski vojaki, ki odhajajo na fronto. Na avtobusni postaji v Ljubljani se nas zbere pet okoli našega vodnika (takrat še mladinskega vodnika za zimske razmere) in kot bi mignil nas avtobus odloži v Kamniški Bistrici. V smeri proti sedlu je že narejena snežna gaz. Ker je malo pomrznjena, nam na njej kar pošteno spodrsava. Po vsakem zdrsu si čistimo sneg z oblačil. Najbolj zoprni je tisti sneg, ki nam leze za čevlje in kmalu nas v mokrih nogavicah pošteno zebe. Nasproti nam pride možakar z debelo palico v rokah. Zdel se mi je sila »planinski«, zato sem si tudi jaz takoj v bližnjem grmovju odlomil bukovo vejo in se opiral nanjo vse do koč.

Noč smo kljub množici odej nekako predrgetali na skupnih ležiščih. Zunaj se vsi premraženi zazremo proti Planjavi, ki pa so jo zakrivale megle. Da se megle premikajo hitro zaradi orkanskega vetra, še nismo vedeli. Kot rešilno bilko zagrabim svojo vejo, ki me je čakala naslonjena na zid. Ponoči je dodobra zmrznila, zato se je ob vsakem bodljaju v sneg prelomila. Na koncu sem držal v roki samo še kakšnih 20 centimetrov dolg količek, ki sem ga zabadal z vso silo v vedno trši sneg. Prve kline junaško pustimo za seboj in že se zazremo v izpostavljeno prečnico. Zaradi močnega vetra, ki nosi s seboj kot igle ostre delčke snega, nič ne vidimo, tanke rokavice so že zdavnaj zmrzile, zaradi mraza drgetamo, naš vodnik pa še kar poskuša z gojzarji vklesati novo stopinjo. Ko pri tem opravilu skoraj odleti, naj odreši z besedami: »Gremo nazaj!«

Ko sem zvečer doma pripovedoval o tej dogodivščini, so pohvalili vodnika, češ kako pameten je bil, ko se je pravilno odločil za vrnitev. Zdaj, ko malo več vem o hoji v gore pozimi, se nikakor ne morem strinjati z mojimi domačimi. Ravnanje vodnika bi označil kot skrajno neodgovorno. Ne samo na gori, ampak že pri sami pripravi ture oziroma izbiri udeležencev, preverjanju njihove opreme, znanju uporabe te opreme, kondicijski pripravljenosti ...

Hoja v gore pozimi

Hoja v gore pozimi ima poseben čar. Morda tudi zato, ker so težje dostopne. Pri tem ne mislim samo na vrhove, ki se dvigujejo nad 2.000 metrov, zasnežene poti so lahko krepko neprijetne tudi v sredogorju in še nižje. Kar nekajkrat sem bil spremljevalec v šoli v naravi na Komni, kjer smo osnovnošolce v glavnem učili smučanja. Že sam dostop in sestop po poletu široki poti je velikokrat predstavljal težavo, ki smo jo rešili tako, da smo za vse udeležence nabavili majhne dereze. Ni me sram povedati, da se še nikjer nisem tako bal sprožitve plazju kot pol ure pod Domom na Komni, in tudi tega ne bom pozabil, da je prijatelj, ki je spremljal drugo skupino, moral sprožiti obširno akcijo gorskih reševalcev, da so jih varno pospremili v dolino.

Naj moje pisanje ne izpade kot strašenje pred izleti mladih v zasnežene gore. Prej kot napotek, na kaj moramo biti pozorni.

Izbira cilja je vsekakor odvisna od starostne strukture otrok. Pri **mlajših** bomo vsekakor izbirali nižje cilje, ki jih kombiniramo s kakšnim sankanjem ali lopatkanjem. Za izvedbo takega izleta nam zadošča

že malo oddaljenejšo zasneženo pobočje. Že prej moramo s primernimi oblačili poskrbeti za dobro zaščito pred mokroto, topel čaj v termovkah bo še kako prijal. Pri **malo starejših** (tistih na koncu osnovne šole) izberemo že vzpone na lažje dostopne cilje v sredogorju z največ dvema urama dostopa. Tu že moramo upoštevati možnost zdrsa. Kot primer naj vzamem samo Šmarno goro, kjer so poti že dan po sneženju tako zglajene in padci, predvsem pri sestopu, so številni. Razen pri tistih, ki se že opremijo z majhnimi derezami. Pri **srednješolcih** lahko poskusimo že malo višje. V zimskem času so zelo obiskan cilj odprte kočice nekje v višini gozdne meje (Blejska in Erjavčeva kočica, Valvazorjev dom, Roblekov dom – če naštejemo le nekatere). Pa tudi kakšen vrh se lahko znajde na seznamu izletov – npr. Snežnik. In spet ne morem mimo opozorila vodnikom. V trenutku, ko ocenite, da postajajo razmere prezahtevne za udeležence, se vrnite. Na Snežniku, na katerega se pozimi ob ugodnih snežnih in vremenskih razmerah vzpenja na stotine planincev, lahko ob poslabšanju nastanejo prave himalajske razmere z orkanskim vetrom, meglo in mrazom. Za vrhove nad gozdno mejo, predvsem dvatisočake, pa veljajo povsem drugačne zahteve tako po opreми (predvsem tehnični – cepin, dereze, plazovni trojček) kot po izkušnjah, in nanje lažje, seveda, popeljemo mlade, ki to opremo imajo, ko smo jih jo naučili uporabljati in smo z njimi naredili poleti vsaj nekaj zahtevnih tur.

Foto: Matej Ogorevc

24.-26. februar: Zimska mala šola planinstva

(Domžalski dom, Mala planina)

Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije ponuja usposabljanje, katerega namen je učenje osnovnih tehnik in zakonitosti planinstva v zimskem času. V prvi vrsti je namenjeno srednješolcem in študentom. Zbor udeležencev bo ob 11. uri zjutraj na glavni avtobusni postaji Kamnik. Cena 75 EUR vključuje dva polna penziona.

Informacije in prijava bostjan@borstnar.si.

MLADINSKO DELO IN MLADINSKI VODITELJI V SLOVENIJI IN EVROPI

Avtor: Matej Cepin, Socialna akademija

V Sloveniji tudi v ožji mladinski sferi skoraj ni organizacije, ki bi na področju usposabljanja mladinskih voditeljev v zadnjih petih letih naredila nekaj tako pogumnih strateških korakov, kot jih je MK PZS. Kaj šele na širšem civilnodružbenem področju, kjer pojmi, kot so vključevanje mladih, njihova aktivna participacija in pridobivanje kompetenc, niso ravno primarna skrb. Zato sem se z veseljem odzval povabilu uredništva, da članku, ki je v prvi številki revije opisal prehojeno pot, dodam pogled na mladinske voditelje tudi od zunaj.

Mladinski voditelj v vlogi starejšega brat
Foto: Ambrož Kvartič

Kako se je vse skupaj začelo?

Pojem mladinskih voditeljev je vezan na pojem *mladinsko delo*, ta pa na pojmovanje mladosti. Kdaj so sploh začeli govoriti o mladosti? Kdaj se je pojavila?

Pred pojavom industrijske revolucije mladosti in s tem mladine kot socialne kategorije ni bilo. Bili so otroci in bili so odrasli, vmes pa bolj ali manj sočasni prehod posameznikov iz otroštva v odraslost na različnih področjih. Potem pa se je začela razvijati industrija in »mulčki« z vasi po Evropi (Anglija, Italija ...) so s

trebuhom za kruhom prišli v mesta. Pogosto so živeli v presenetljivo slabih razmerah. Le redkokdo je skrbel zanje. Službe zaradi industrializacije niso vsi našli, tisti, ki so jo, pa so v težkih razmerah garali od zore do mraka. Večala se je stopnja prestopništva. Poleg tega se je podaljševalo tudi obdobje šolanja. Odraščanje in možnosti mladih, da se osamosvojijo, so se začeli zamikati v vedno poznejša leta. Novonastali mladi so bili po eni strani že zreli za vstop v svet odraslih, po drugi strani pa jih ta svet še zdaleč ni v polnosti sprejel. Mladost je torej obdobje, ko bi posameznik marsikaj že lahko počel, pa tega še ne počne. Obdobje, ko posameznik ni več otrok, a tudi še ni odrasel. V tem obdobju formalni šolski sistem počasi začne odpovedovati. Temu smo ob vseh razpravah o učinkovitosti šole in težavah v njej pričali tudi danes. Mladi se za razliko od večine otrok ne pustijo več samo vzgajati. Želijo več besede, več moči, več pristojnosti, seveda pa so ob ustrezni vzgoji pripravljeni prevzeti tudi več odgovornosti. Odgovore na te izzive ponuja mladinsko delo.

Kaj sploh je mladinsko delo?

Mladinsko delo je krovni pojem za mnogo dejavnosti mladih, ki jih ti prostovoljno izvajajo za druge mlade. Navadno se izvajajo v mladinskih organizacijah, ki pokrivajo zelo različna področja. Poznamo kulturne, delavske, verske, skavtske, naravovarstvene, medijske, športne in druge mladinske organizacije. Ne glede na različna področja delovanja imajo mnogo skupnega:

- delujejo po načelu *mladi za mlade*,
- mladi si v njih v skladu z lastnimi merili prizadevajo za boljši svet (delovanje navzven),
- ob delu se mladi ogromno naučijo,
- s tem postajajo aktivnejši in odgovornejši državljani,
- pridobivajo pa tudi kompetence zaradi katerih so bolj zaposljivi.

Vse to – integracija mladih v družbo, družbena participacija mladih, aktivno državljanstvo, prispevek k zaposljivosti mladih – so glavni učinki mladinskih organizacij in mladinskega dela.

Mladinski voditelji: motor mladinskega dela

Mladinski voditelji in voditeljice (angl.: *youth leaders*) so tisti fantje in dekleta, ki kolesja mladinskega dela poganjajo naprej. Gre za mlade osebe, ki se v svojem prostem času ukvarjajo z drugimi mladimi in so jim kot neke vrste starejši bratje in sestre. Potrebno jih je

ločevati od mladinskih delavcev (angl.: *youth workers*). Slednji so ali odrasli ali pa profesionalni (niso prostovoljci, čeprav v veliki meri po navadi tudi) sodelavci mladinskih voditeljev. V organizacijah po navadi opravljajo administrativne ali organizatorske naloge, pogosto pomagajo pri zagotavljanju infrastrukture, nekateri delajo s težjimi ciljnimi skupinami mladih, drugi tudi na področju zagovornišva mladih ipd.

Vlogo starejšega brata ali sestre lahko mladim ponudijo predvsem mladinski voditelji – mladinski delavci veliko težje. Je pa ta vloga tudi danes zelo pomembna in posebna. Starejši brat je tisti, ki od sveta mladega človeka ni tako oddaljen kot npr. oče ali učitelj, hkrati pa tudi ni tako blizu kot na primer prijatelji in vrstniki iz iste generacije. Je nekje vmes. Je tisti, ki hodi nekaj let pred mladimi. Mladim je zgled, dopušča jim *lastne fore*, pa vendar je tudi sam še mlad in, recimo temu, nekoliko nor v pozitivnem smislu besede.

Kompetence mladinskega voditelja

Kaj mora vedeti oziroma znati mladinski voditelj? Težko vprašanje! Mladinski voditelji delujejo v organizacijah z različnimi poslanstvi in ciljnimi skupinami, ter opravljajo zelo različne vloge. Zdi se, da enotnega nabora kompetenc za vse mladinske voditelje skorajda ni mogoče sestaviti, poleg tega bi bil ta tako splošen, da za posamezne organizacije sploh ne bi bil uporaben. Kljub temu se je v okviru projekta Mladinski delavec (<http://www.mladinski-delavec.si>; ime je nekoliko zavajajoče, saj se v okviru projekta ukvarjamo tako s kompetencami mladinskih voditeljev kot delavcev) zbralo nekaj mladinskih organizacij, ki poskušamo doseči praktično nemogoče – razviti enoten kompetenčni model.

Izhajamo iz teze, da mladinski voditelj deluje v štirih temeljnih odnosih:

- **odnos do mladih**, torej do tistih, ki jih vodi,
- **odnos do organizacije**, v kateri deluje,
- **odnos do družbe**, katere del je in za izboljšanje katere si prizadeva, ter
- **odnos do sebe**, predvsem z namenom, da ostane v stiku s seboj in se še naprej osebno razvija.

Na podlagi odnosov smo opredelili deset temeljnih kompetenc. Na odnos do mladih so vezane štiri, vsakemu drugemu odnosu pa sta posvečeni po dve.

Kompetence MV v odnosu do mladih

- MV **vzpostavlja stik z mladimi** ter prepozna njihove interese in sposobnosti.

- MV vstopa v **odnose z mladimi**; v teh odnosih je zgled in po potrebi vodja.
- MV ustvarja spodbudno in varno **okolje** za druženje mladih, njihovo aktivno delovanje in osebni razvoj.
- MV **podpira mlade** pri njihovem celostnem osebnoznem razvoju in prizadevanjih za dobro skupnosti.

Kompetence MV v odnosu do organizacije

- MV skrbi za **uresničevanje poslanstva organizacije**, v kateri deluje – in za njeno delovanje v skladu z načeli mladinskega dela.
- MV s svojim delovanjem **prispeva k trajnemu delovanju organizacije** in njeni dolgoročni uspešnosti.

Kompetence MV v odnosu do družbe

- MV skrbi za **vključevanje mladih v družbo** (v skladu z družbenimi normami in politikami).
- MV v družbo posreduje, umešča in razširja prispevek oz. dodano vrednost mladih (**krepi učinke njihove participacije**).

Kompetence MV v odnosu do sebe

- MV se stalno in celostno **osebno razvija** (različna področja razvoja, preventiva pred izgorvanjem ...).
- MV se stalno **strokovno izpopolnjuje** na področju mladinskega dela in z njim povezanih področjih.

Sklep ali kaj bi to lahko pomenilo za MK PZS

Enotnega nabora znanj, veščin in lastnosti mladinskega voditelja zaradi silne barvitosti mladinskih organizacij ni mogoče opredeliti. To je naloga za vsako organizacijo posebej. In prav je tako. Vsaka organizacija ima svojo tradicijo, svoj žargon, svoje poslanstvo in svoje znanje. Predstavljeni model zato lahko služi predvsem kot pripomoček. Kot markacija, ki kaže smer, kot skala, na katero se lahko opremo, in kot oprimki, s pomočjo katerih se lahko povzpemo višje. Ne glede na pripomočke pa se na goro vzpenja vsak sam. Zato za konec le še dva izziva:

- vsak mladinski voditelj se lahko kritično vpraša, na katerih od teh področij je močan in na katerih šibkejši,
- MK PZS lahko na podlagi tega modela preveri svoj obstoječi nabor znanj za mladinske voditelje.

KJE PA NAS GOJZAR ŽULI?

Pripravili: Ana Suhadolnik, Blaž Lesnik, Uroš Kuzman

V tokratni številki smo izbrali dve temi. O mladinskem delu je spregovoril že Matej Cepin, želeli pa smo pridobiti tudi mnenje s terena. Druga je aktualna, in sicer izvajanje planinske dejavnosti v zimskem času. Svoje izkušnje so z nami delili Silva Grm (Akademsko planinsko društvo Kozjak), Gašper Repina, Maja Mohar in Aljaž Zupan (PD Litija) ter Gašper Ošlaj, Maja Koprivšek in Jože Drab (PD Ljubljana-Matica).

Katere voditeljske kompetence ste najbolj okrepili z delom v planinstvu? Se vam zdi, da je za krepitev katere izmed kompetenc v okviru PZS (pre)malo priložnosti?

Silva: Ko sem začela delati z mladimi, sem vedela le to, da imam rada otroke in hribe. Iz tega se je razvilo vse. Prva ura planinskega krožka je bila katastrofalna. Ob treh popoldne, v učilnici več kot 30 otrok s premalo potrošene energije čez dan. Kmalu sem ugotovila sem, da poleg občutka za otroke potrebuješ tudi pedagoško znanje. Začela sem brati, raziskovati, spraševati »prave« učitelje, s tem pa krepiti komunikacijo z otroki: kadar sem jim znala prisluhniti, je

bila velika verjetnost, da so tudi oni prisluhnili meni. Samozavest mi je dvignila organizacija prvega planinskega tabora, ki ga pred tem pri nas nismo izvajali. Učila sem se od drugih društev s tovrstnimi izkušnjami in pri tem razvijala tudi svoje ideje. Vsak tabor je bil boljši. Tudi vsak izlet je moral biti nekaj posebnega. Če je le bilo mogoče, smo iz njega napravili kulturno-naravoslovni dogodek. Pri delu z mladimi skupaj z njimi rasteš osebnostno. Okrepila sem svoje vodstvene sposobnosti, pedagoško kompetenco in stvarjalno-umetniško kompetenco. Menim, da planinstvo ponuja ogromno možnosti, le najti se moraš v njem.

Aljaž: Moje izkušnje so še posebej pozitivne pri razvoju veččin javnega nastopanja. Vsak planinski vodnik, ki vodi skupino mladih, mora v vsakem trenutku obvladovati situacijo. Občinstvo je včasih precej zahtevno. Izgradnja avtoritete je ena ključnih kompetenc za delo z mlajšimi planinci, saj lahko le tako zagotoviš varnejše obiskovanje gora. Pomembna kompetenca, ki jo razvijamo, je tudi zmožnost neodvisne in trezne presoje. Kompetenc, ki se spontano ali načrtno razvijajo pri delu z mladimi, je precej, vendar vseeno čutim premalo usmerjenosti in načrtnega dela na državni ravni. Izobraževanja in akcije, ki pomagajo razvijati kompetence za delo z mladimi, sicer obstajajo, vendar so po mojem mnenju nepovezana, ne zagotavljajo kontinuitete in kot taka ne prinašajo sinergijskih učinkov, ki bi jih lahko. Boljši sistem dela, razvit na državni ravni in ponujen društvom, ki bi razvijal metode za motivacijo osnovnošolcev in pozneje mladih, bi sicer terjal ogromno truda in v prvih letih verjetno ne bi obrodil dosti sadov, vendar pa bi dolgoročno zagotovil kakovostno delo. Število razvitih kompetenc in globina njihovega razvoja bi bila drugačna, boljša in bi ne nazadnje imela vpliv na konkurenčnost naših kadrov na trgu delovne sile.

Pri vodenju dejavnosti mladinskega odseka navadno aktivno sodelujejo tako mladi kot tudi odrasli. Kako se pri vas povezujejo oboji, kakšne naloge prevzemajo?

Silva: Trenutno naš mladinski odsek predstavljamo štirje stalno aktivni odrasli ter otroci do petega razreda osnovne šole, ki obiskujejo krožke na različnih šolah in hodijo na izlete. Starejši osnovnošolci se pridružijo predvsem na zimovanju in taboru. Odrasli organiziramo vso dejavnost, mlade pa za začetek usmerjamo, da prevzemajo vodenje družabnosti. Na planinskem taboru odrasli pripravimo okvirni program, pred taborom pa se z udeleženci dogovorimo, kaj bi prispevali oni. Tako na primer pripravijo plan-

Foto: Matej Ogorevc

Rubrika je namenjena iskanju konkretnih odgovorov na vprašanja, s katerimi se pri svojem delu srečujejo mladinski voditelji in mladinski delavci. Bralci ste lepo vabljeni k odgovorjanju in zastavljanju vprašanj.

inski krst, planinske poroke, imajo dan, ko se dogaja vse po njihovem okusu in ga sami organizirajo ...

Aljaž: V mladinskem odseku smo trenutno v položaju, ki ne zagotavlja kontinuiranega delovanja. Letno izvedemo nekaj nepovezanih akcij. V glavnem bi jih lahko ločili na dva dela: delo z otroki in delo študentov. Pri delu z otroki se povezujemo tako mladi kot odrasli. Praksa je, da odrasli v glavnem prevzemajo zahtevnejše in organizacijsko težje naloge, medtem ko mladi pomagajo in včasih prevzamemo tudi kakšno težjo nalogo. Delo študentov poteka skoraj povsem samostojno, saj se študentje spopadamo tako s težjimi kot lažjimi nalogami. Pomembno pa je, da imamo pri svojem delu še vedno na voljo izkušnje in pomoč starejših. To nam olajša izvedbo prenekaterih zadolžitvev. Sistem medgeneracijskega sodelovanja, kot ga poznamo planinska društva, je dober, saj z njim pridobijo tako društvo kot mladi in tudi starejši. Žal pa ta sistem veliko premalo izkoriščamo predvsem z vidika pridobivanja dodatnih sredstev na različnih razpisih, ki vse bolj poudarjajo pomembnost medgeneracijskega sodelovanja.

Člani PD Ljubljana-Matica: Odrasli prevzemamo odgovornejše naloge ter usmerjanje in izobraževanje (varnost v gorah). Mladi (srednješolci) pa prav tako aktivno sodelujejo predvsem pri motivaciji otrok. Pri pripravi tabora so njihove naloge na primer obsegale aktivnosti, ko nismo bili na turi – sami so poskrbeli za tiskanje tabornih majic, pripravo diplom, nabavo materiala, ki ga potrebujejo pri popoldanskih aktivnostih ...

Zimsko obiskovanje gora ni tako priljubljeno kot planinstvo v preostalih mesecih. Se to pozna tudi v vaši organizaciji? Tudi razmere nekoliko omejuje izvedbo planinske dejavnosti. Dan je krajši, več časa preživimo v zaprtih prostorih. Kako se temu prilagodite?

Silva: Glede na to, da se aktivnosti mladinskega odseka udeležujejo predvsem mlajši otroci, za zimске pohode izbiramo nižje zasnežene hribčke. Krajši je čas hoje, izbiramo pa poti, na katerih najdemo toplo zavetje. Potem tudi kljub hoji po snegu obisk ni nič manjši kot v kopnih mesecih. Bližnje Pohorje nam ponuja ogromno možnosti. Ker se več časa preživi v notranjih prostorih, je zima idealna priložnost za izobraževalno dejavnost. Otrokom v tem času predstavimo specifiko planinske dejavnosti in opreme pozimi.

Gasper: V Litiji in okolici imamo pet pokritih športnih dvoran, primernih za športno in rekreacijsko udejstvovanje, ter veliko dejavnosti za mlajše otroke. Interes za planinsko dejavnost v tem času

praviloma upade. Seveda poskušamo otroke tudi v zimskih mesecih spraviti na zrak, organizirati kakšen izlet, vendar kadar ni snega, za izlete ni dosti zanimanja. Kakšne redne zimске dejavnosti skupin tako nimamo. Kadar gremo na izlet, izbiramo lažje poti z možnostjo planinske postojanke na cilju. Krajši dan ob zgodnjem odhodu ni ovira.

Člani PD Ljubljana-Matica: Pri nas se to ne pozna, še posebej pri mladinski skupini ne. Njeno jedro predstavljajo navdušeni turni smučarji, zato so pozimi ture vsak konec tedna. Osnovnošolske izlete prav tako izvajamo vse leto: decembra gremo tradicionalno na Primorsko, januarja na sankanje (če snežne razmere omogočajo), februarja se udeležimo Poključkega maratona, marca pa izvedemo še kakšno zimsko turo (Slivnica, Velika planina). Izberemo lokacije, ki glede na snežne razmere niso prezahtevne in obenem nudijo obilo užitkov v snegu. Včasih naredimo tudi kakšno nočno turo (turni smuk na Soriški planini ob polni luni). Občasno izvajamo tudi planinsko šolo. Dolgi večeri so na zimovanjih prav prikladni, saj imamo več časa za druženje. Pri mladinski skupini to ni težava – nekateri se izletov veselijo prav zaradi tega; pri osnovnošolcih pa je treba imeti bolj izdelan načrt animacije.

Foto: Manca Čujež

Po drugi strani zimsko vzdušje, božično-novoletni prazniki, šolske zimске in študijske počitnice ponujajo prenekatero priložnost za izvajanje nekoliko drugačnih programov. Katere oblike večdnevni bivanj ali zimskih atrakcij so se pri vas najbolj prijele?

Silva: Vsako leto izvedemo dvodnevno zimovanje.

Zanj izbiramo bližnje lokacije, da ne izgublamo časa z vožnjo: Mariborska koča, Ribniška koča, Mozirska koča ali kateri od bližnjih centrov za šolsko in občolsko dejavnost. Poleg tega sta tradicionalna vožnja s poki (pred tem smo imeli tradicionalno žakljanje) in planinsko pustovanje. Prejšnja leta smo organizirali tudi kakšen manj tipičen planinski izlet, na primer po plezalni poti ptujskih grofov na Ptujski grad in nato kopanje v Termah Ptuj.

Maja: Vsako leto organiziramo zimski družinski tabor v Kranjski Gori. Udeleženci imajo na razpolago smučanje, sankanje, sprehode ... Poudarek je na druženju družin. Zimovanja za otroke v okviru odseka nimamo, saj ni dovolj zanimanja.

Člani PD Ljubljana-Matica: Do pred nekaj leti smo imeli odlično obiskana osnovnošolska zimovanja (do 20 udeležencev), zadnja tri leta pa so ta odpadla. Skupina, ki je predstavljala jedro udeležencev, je namreč odšla v srednjo šolo. Otroci prihajajo iz različnih šol in se med seboj ne poznajo dovolj dobro (čeprav imamo skupne mesečne izlete). Najverjetneje se zato ne odločajo za udeležbo. Morda je do upada prišlo tudi zaradi velikega števila nesreč, povezanih s plazovi, in so se starši prestrašili. Mladinska skupina zimovanja še vedno izvaja in so tudi lepo obiskana. Nekaj manj je navdušenja za nekoč zelo priljubljena silvestrovanja.

Kaj bi strnili v priporočila izvajalcem zimovanj?

Člani PD Ljubljana-Matica: Izbira lokacije mora biti takšna, da je vsaj dostop do koč varen pred plazovi. Primerne kočice za izvedbo zimovanj so lahko Dom na Komni, Dom na Zelenici, Orožnova koča, Koča na Loki pod Raduho, Blejska koča na Lipanci ... Težave lahko povzroči tudi novozapadli sneg, zaradi katerega otroci ne bi zmogli gaženja do kočice. V bližini kočice, na terenu, varnem pred plazovi, se da v snegu početi marsikaj. Na primer kaj poučnega: vaja iskanja z žolno, iskanje zasutega predmeta s sondami, uporaba cepina in derez, uporaba krpelj. Ali kaj zabavnejšega: izdelava snežnih bivakov in iglujev, kepanje, sankanje, izdelava sneženih mož ... Če v okolici kočice, kjer poteka zimovanje, ni snega, se pač izvaja kopne ture. Velja pa biti previden, saj nas lahko presenetijo poledenele poti. Del zimskega programa je mogoče izvajati tudi brez snega (npr. vaja iskanja žoln – jih pač zakopljemo v listje).

Pogosto je težava obiskovanja gora pozimi v pomanjkanju primerne opreme. Kako se spopadate s tem? Poznate kakšno zanimivo prakso, ki jo priporočate svojim članom?

Silva: Naš alpinistični odsek ima dovolj opreme, možna je izposoja. Poslužujemo se tudi izposoje v Iglu športu, kar pa seveda ni brezplačno.

Člani PD Ljubljana-Matica: Mladinski odsek ima nekaj opreme (predvsem lavinskih žoln, sond, lopat, čelad, plezalnih pasov in samovarovalnih kompletov), ki si jih udeleženci naših tur lahko izposodijo. Nimamo pa npr. derez in cepinov. Včasih si udeleženci posojajo opremo med seboj (če kdo ne gre na turo). Vsekakor pa poskrbimo za obveščanje in izobraževanje o ustrezni opreми za določene razmere.

Foto: Manca Čujež

Silvestrovanje MO PD Ljubljana-Matica

Mladinska skupina že od leta 1999 silvestruje skupaj. Običajno se izbere kakšen bivak na ključ, v katerem je tudi peč, da je bivanje udobnejše in ga je mogoče podaljšati na več dni in noči. V tem pogledu je ena najlepših zimskih soba na Korošici. Lepo opremljen, a manjši je tudi Bivak pod Špikom. Letos je silvestrovanje potekalo v asketski zimski sobi na Koči pri Triglavskih jezerih, pred leti pa v Planinski koči na Uskovnici. Zaželeni so objekti, v katerih lahko skupina biva sama, čeprav se je nekajkrat že udeležila organiziranih zimovanj (Zavetišče na planini Šija, Partizanski vrh v Zasavju, Zasavska koča na Prehodavcih, Koča pri Savici, Collegiumovo silvestrovanje). Načrt se je nekajkrat tudi skazil zaradi novozapadlega snega. Takrat je zabava potekala doma pri katerem izmed udeležencev.

DRUŽABNE AKTIVNOSTI NA ZIMOVANJU

Pripravili: Ana Suhadolnik, Uroš Kuzman, Nina Maček, Manca Čujež

V tokratni rubriki prostor namenjamo družabnim dejavnostim, ki jih lahko izvedemo v okviru zimovanja. Za vas smo pripravili nekaj predlogov tekmovalnih aktivnosti na snegu, igre, ki lahko popestrijo družabno popoldne ali večer v planinski koči.

POSKOČNE STOPINJE

Pripomočki: zasnežen travnik

Primerna starost: igra je primerna že za predšolske otroke

Namen igre: zabava, motorika

Otroke razdelimo v ekipe. Te se postavijo na začetni položaj, ki ga označimo z vejicami. Otroci iste ekipe čakajo v koloni. Prvi član ekipe naredi dva sonožna poskoka z mesta. Na mesto, kjer je končal drugi skok, pride drugi član ekipe, ki prav tako izvede dva skoka. Igra se konča, ko dva skoka izvedejo vsi člani ekipe. Zmaga ekipa, ki je prišla s poskoki najdlje. V ekipah mora biti enako število članov, v nasprotnem primeru kakšen član dvakrat izvede nalogo.

SLALOM Z LOPATKAMI

Pripomočki: zasnežen hrib, lopatke za sankanje

Primerna starost: od 8. leta dalje

Namen igre: zabava, motorika, spretnost

Na zasneženem hribu naredimo progo (z vejicami), ki naj bo čim bolj zanimiva (podobna slalomski progi). Otroke razdelimo v ekipe, ki naj bodo čim bolj enakovredne. Prvi član ekipe se spusti slalomsko po progi. Ko pride na cilj, pograbi lopatko in jo nese na vrh hriba drugemu članu. Tako se po progi spustijo vsi člani ekipe. Vodja meri njihov čas (od začetka prvega tekmovalca ekipe do spusta zadnjega). Ko konča prva ekipa, nadaljuje druga.

Zmaga ekipa, katere člani se v skupnem seštevku najhitreje spustijo po progi.

EKIPNE SKULPTURE

Pripomočki: sneg, lopatke, voda

Primerna starost: od 8. leta dalje

Namen igre: zabava, motorika, spretnost, domišljija

Otroke razdelimo v skupine. Vsaka skupina si mora izbrati ime. Skupina mora nato na snegu izdelati skulpturo, ki predstavlja njihovo skupino (ime njihove skupine). Vsaka skupina nato oceni skulpture drugih skupin (najboljši skulpturi da najvišjo oceno, najslabši pa najnižjo), svoje skulpture pa ne ocenijo. Pri tem upoštevajo estetski videz, izvirnost in pomen skulpture. Pri ocenjevanju je seveda zelo pomembno, da se člani skupine uskladijo glede ocenjevanja, kar zahteva še dodatno spretnost – pogajanje in sprejemanje drugačnih mnenj.

KEPANJE DREVESA

Pripomočki: snežene kepe, drevesa v naravi

Primerna starost: igra je primerna že za predšolske otroke (glede na starost otrok se določi razdalja)

Namen igre: zabava, spodbujanje koordinacije in natančnosti

Na snegu določimo razdaljo od večjega drevesa. Otroke razdelimo v ekipe. Vsak otrok si naredi dve kepi in z njima cilja drevo (najprej ciljajo otroci ene ekipe, nato otroci druge ekipe). Vsak otrok posamično cilja v drevo (postavi se na črto, ki smo jo zarisali z vejicami).

Če otrok zadene v deblo, dobi dve točki, če pa v veje, pa eno točko. Zmaga ekipa, ki ima največ točk. Če je otrok manj, lahko vsak pride na vrsto večkrat.

Kepanje lahko postane tudi zabavna igra. (desno)
Foto: Manca Čujež

Veseli slalom z lopatkami (levo)
Foto: Nina Maček

Predstavljamo družabne aktivnosti, ki jih lahko uporabite v sklopu planinskih dejavnosti.

MORILEC

Pripomočki: niso potrebni

Primerna starost: od 3. triade OŠ dalje, priporočeno število otrok od 8 do 12

Namen igre: zabava, spodbujanje opazovanja oseb in komunikacija

Igralci sedijo v krogu ali za mizo. Udeleženci predstavljajo vaščane. Voditelj pripoveduje zgodbo: »Vas zaspi! (igralci zaprejo oči) Med spanjem bom trem vaščanom podelil vloge morilca, policista in zdravnika. Morilca bom po ramenu potrepal enkrat, policista dvakrat in zdravnika trikrat.« Med pripovedovanjem z omenjenim znakom razdeli vloge. Pomembno je, da to stori skrivaj. Udeležence lahko tudi zavaja, tako da nekajkrat zaokroži okoli skupine in vloge podeli v mešanem vrstnem redu. Nato napove: »Prebudi se, morilec!« Morilec odpre oči in voditelju pokaže osebo, ki jo želi ubiti. Nato nazaj zaspi. Voditelj k prebujenju pozove zdravnika. Ta izbere enega od vaščanov in ga pokaže voditelju (lahko tudi sebe). Če je izbral isto osebo kot morilec, je bil uspešen in to noč ne bo nihče umrl. Ko zaspi zdravnik, se prebudi še policist. Ta voditelju pokaže osebo, za katero sumi, da bi lahko bila morilec. Voditelj policistu prikima, če je njegovo ugibanje pravilno, sicer odkima. Ko policist zaspi, voditelj prebudi vso vas in pove, ali se je to noč zgodil umor. Umorjena oseba izpade iz igre. Nato voditelj med vaščani spodbudi razgovor o tem, kdo bi lahko bil morilec. Vaščani morajo izbrati osebo, ki jo bodo izobčili iz vasi. Voditelj lahko med njimi spodbudi glasovanje. V debati sodelujejo tudi morilec, policist in zdravnik, vendar morajo oceniti, ali se želijo izdati. Ko vas izbere izobčenca (lahko tudi policista ali zdravnika), se znova potopijo v spanec. Če je izbrana oseba morilec, se igra konča, sicer se znova prebudi vso trije liki (če sta policist in zdravnik izločena, voditelj to pove), nato pa še vsa vas, ki spet poskusi z izločanjem. Igro igramo, dokler ne prepoznamo morilca ali pa so umorjeni oz. izobčeni vsi vaščani. Pomembno je, da v debati izpadle osebe in voditelj ne sodelujejo, niti z namigi. Spontana komunikacija in pritisk sprejemanja skupinskih odločitev lahko voditelju razkrijeta zanimive sposobnosti svojih varovancev (kdo zna prepričati; čigave ideje so dobre, a prezrte).

UGANI, KDO SI (LISTEK NA ČELU)

Pripomočki: narezani listki, pisalo, (lepilni trak)

Primerna starost: od 3. triade OŠ dalje

Namen igre: zabava, spodbujanje razmišljanja

Vsi igralci se usedejo v krog. Vsak od njih dobi listek, na katerega napiše ime neke znane osebe. Po dogovoru je to risani junak, športnik, politik, pevec ali oseba, ki jo vsi poznajo (npr. ravnatelj, mentor, učitelj). Vsak igralec prilepi listek z imenom na čelo desnemu sosedu. Tako vsi udeleženci, razen tebe, vidijo, katera oseba si. Igralci v krogu postavljajo vprašanja (npr. Ali sem ženskega spola?, Ali sem igralec?), na katera jim skupina odgovori z da ali ne. En igralec lahko sprašuje toliko časa, dokler mu skupina ne odgovori z negativnim odgovorom. Nato nadaljuje njegov sosed. Igralec, ki ugotovi, kdo je, je igro uspešno zaključil. V primeru večjega števila tekmovalcev je dobro, da naredimo več manjših skupin z do deset udeleženci, saj sicer igra poteka prepočasi. Če so udeleženci zelo dobro poučeni o planinskih vsebinah, lahko poskusimo z različico igre, v kateri so na lističih napisane znane osebnosti iz planinske zgodovine, posamezni deli planinske opreme ali celo vrhovi in planinske kočice.

4.-6. maj: Seminar družabnosti

(PUS Bavšica)

Seminar družabnosti poteka že več let. Namenjen je vsem, ki delajo z mladimi. Poleg znanj s področja vodenja družabnih aktivnosti bo tokrat posebna pozornost namenjena tudi vsebinam, s katerimi lahko popestrimo planinske izlete. Predstavljene bodo zanimive družabne igre ter prenovljena programa Ciciban planinec in Mladi planinec in priporočila za njuno izvajanje. Mentorji planinskih skupin lahko z udeležbo podaljšajo registracijo. Cena 65 EUR. Razpis bo objavljen na spletni strani mk.pzs.si.

Ugani, kdo si?

Foto: arhiv

izobraževanja za

mladinske voditelje

SCENARIJ PREŽIVETJA

Pripravljen: Uroš Kuzman

Simulacijske igre so zelo priljubljena metoda. Udeleženci pri njih uporabljajo domišljijo, kar posledično poveča učni izkoristek. Scenarij preživetja je osnoval nekdanji inštruktor ameriške vojske Mark Wanvig. Igra poteka v več manjših skupinah (3–5 učencev), ki morajo oblikovati svojo rešitev. Scenarij je nekoliko ekstremen, kar mlade še toliko bolj pritegne k razmišljanju.

Navodilo: Tvoja skupina predstavlja edine preživeli v strmoglavljenju manjšega letala. Sredi januarja se nahajate v visokogorju severne Kanade. Temperature se čez dan gibljejo okoli -25°C , ponoči pa navadno padejo še za dodatnih 15 stopinj. Gozdnata pokrajina je zavita v globok sneg. Oblečeni ste v svojo običajno garderobo, iz razbitin letala pa vam je uspelo rešiti naslednje predmete:

- manjši kos jeklene volne,
- majhno sekuro,
- nabito pištolo kalibra 45,
- veliko pločevinko trde svinjske masti,
- časopis (en na osebo),
- vžigalnik brez tekočine,
- dodatni par hlač in majico (za vsakega),
- ponjavo velikosti 20 x 20 metrov,
- plastificiran zemljevid območja,
- četrt litra močnega viskija,
- veliko čokolado (eno na osebo),
- kompas.

Naloga vsake skupine je v danem času (od 20 do 60 minut) razporediti predmete glede na pomembnost za preživetje njenih članov in nato utemeljiti odločitev.

Rešitev in razlaga: Najpomembnejša skrb preživelih je ohranitev telesne temperature. To lahko dosežejo s kurjenjem ognja, omejitvijo gibalnih naporov, uporabo čim več izolacijskih sredstev in gradnjo zavetja. Zaradi ekstremnih razmer so najverjetneje v šoku, kar pogosto privede do nerazumnih odločitev, usodnejše od samih okoliščin. Čeprav je to težko, naj bi se potrudili ostati mirni. Let je z vsemi osnovnimi podatki zabeležen v razvid zračnega prometa, kar pomeni, da se bo reševalna akcija sprožila najkasneje takrat, ko ob predvidenem času letalo ne bo pristalo. Tudi v idealnih pogojih bi bila hoja do najbližjega mesta velik zalogaj, v danih razmerah pa tvegali smrt zaradi izčrpanosti in podhladitve. Skupina mora zato ostati v neposredni bližini letala in skušati pritegniti pozornost reševalnih letal. Glede na potrebe skupine so predmeti razporejeni tako:

1. **vžigalnik brez tekočine** – priskrbi lahko iskro za ogenj (toplota, signalizacija);
2. **manjši kos jeklene volne** – gori tudi, če je mokra, z njo ujamemo iskro iz vžigalnika;
3. **dodatni par hlač in majica (za vsakega)** – za ohranjanje toplote; uporabimo jih lahko pri gradnji zavetja, signalizaciji in prvi pomoči;
4. **velika pločevinka trde svinjske masti** – z mastjo se lahko namažemo po telesu in tako poskrbimo za dodatno izolacijo; stopljena je primerna za gorivo; v pločevinki odtajan sneg je vir pitne vode;
5. **ponjava velikosti 20 x 20 metrov** – uporabna pri gradnji bivaka; opazna iz zraka;
6. **majhna sekira** – uporabna za pridobivanje lesa in gradnjo zavetja;
7. **velika čokolada (ena na osebo)** – priskrbi dodatno energijo brez večjih prebavnih naporov;
8. **časopis (en na osebo)** – uporaben pri pripravi ognja; vanj lahko ovijemo okončine; iz njega lahko oblikujemo megafon;
9. **nabita pištola kalibra 45** – močan pok pritegne pozornost, ko je pomoč blizu; s streljanjem je mogoče zanetiti ogenj; uporabna je pri lovu; zaradi čustvenega šoka udeležencev v ekstremnih razmerah je zelo nevarna, saj lahko povzroči nepotrebno smrt ali nerazumne odločitve;
10. **četrt litra viskija** – netenje ognja, skupaj s kosi oblačila lahko izdelamo baklo; v steklenici lahko shranjujemo vodo; nevarnost predstavlja njegovo uživanje, saj je alkoholizirana oseba bolj izpostavljena podhladitvi;
11. **kompas** – nevaren, ker lahko opogumi posameznike, da poskušajo najti pot do civilizacije; možno oddajanje svetlobnih signalov z ohišjem;
12. **plastificiran zemljevid območja** – nevaren iz istega razloga kot kompas.

Evalvacija: nIz razlage je precej razvidno, ali je bilo razmišljanje ekipe blizu pravilni rešitvi. Če želimo igro narediti tekmovalno, rešitve ekip točkujemo s kazenskimi točkami. Za vsak predmet pogledamo, za koliko mest je bil napačno razporejen. Npr. če je ekipa vžigalnik postavila na tretje mesto (pravilno je prvo mesto), dobi dve kazenski točki. Zmaga ekipa z najmanj negativnimi točkami. Poleg scenarija udeležence povprašamo tudi o skupinski dinamiki: *Kako so prišli do odločitve? So se z njo vsi strinjali? Kakšne vloge so imeli v odločanju posamezniki? Je bila kakšna dobra ideja prezrta? Kako se bodo poskušali skupinsko odločati v prihodnje?*

KVIZ

Pripravila: Tina Arh

Iščete popestritev za planinsko popoldne oziroma večer? Predstavljamo zanimiv način za izvedbo kviza, pri katerem imajo udeleženci večji vpliv na samo dogajanje, vsebinsko pa ponujamo nekaj zanimivih in svežih idej, ki lahko dopolnijo klasična iz vsebin planinske šole.

Izvedba: Udeležence razdelimo po starosti: do 10 let, 11–15 let, 16 let in več. Nato oblikujemo skupine po šest, tako da imamo v vsaki po dva udeleženca iz vsake starostne skupine. (Če je udeležencev malo, so to lahko tudi skupine po tri; če ena starostna skupina izrazito prevladuje, prilagodimo število toliko starih v posamezni ekipi. Če imamo le osnovnošolce, lahko skupino 16+ sestavljajo vodniki.) Za vodenje potrebujemo nekoga, ki bo bral vprašanja, sodnika (ali več) in nekoga, ki bo zapisoval točke. Na začetku naključno ali z žrebom izberemo eno izmed treh starostnih skupin. Vsi člani te starostne skupine v vseh skupinah vstanejo in voditelj jim prebere vprašanje, namenjeno njim. Kdor ve odgovor, mora dvigniti roko; sodnik presodi, kdo jo je dvignil prvi. Ta lahko nato odgovarja. Če odgovori prav, dobi njegova skupina točko, sicer odgovarja tisti, ki je dvignil roko drugi, in tako naprej. Vsakdo lahko odgovarja na vprašanje le enkrat. Vmes lahko vprašanje še enkrat preberemo in udeleženci, ki še niso odgovarjali, ponovno dvigujejo roke. Če nikomur ne uspe odgovoriti pravilno, starostno skupino, ki bo odgovarjala na naslednje vprašanje, znova izberemo naključno. Sicer skupina, ki dobi točko, tudi izbere težavnost za naslednje vprašanje. Ko zmanjka vprašanj za določeno starostno skupino, lahko skupine izbirajo le še težavnosti, ki so ostale. Število vprašanj določene težavnosti je dobro prilagoditi številu udeležencev te starosti. Na koncu preštejemo točke in nagradimo najboljše ekipe.

Vprašanja

Do 10 let

- Kaj je težje: 1 kilogram prijavnic za tabor ali 1 kilogram aluminijastih vponk? (Oboje tehta enako.)
- Kakšen je priimek slovenskega alpinista, ki je opravil kar nekaj prvenstvenih vzponov v Julijskih Alpah in je med drugim splezal tudi Čopov steber v Severni triglavski steni? (Čop.)
- Orientacisti potrebujejo kompas, da se ne izgubijo. Našim prednikom se je zdelo, da je nekaj zvezd na nebu postavljenih v obliki kompasa, zato se še danes imenujejo Kompas. Kako z eno besedo imenujemo skupino zvezd, npr. Kompas, Veliki voz, Mali voz ...?

(Ozvezdje.)

- Iščemo nebesno telo, na katerem so našli aluminij, iz katerega so izdelane tudi vponke za plezanje. To telo kroži okoli Zemlje in ga ponoči pogosto opazimo. Katero nebesno telo je to? (Luna.)
- Iščemo plin, ki je v zraku okoli nas. Ko na turi hodimo v strm klanec in smo močno zadihani, ga porabimo več kot običajno. Alpinisti, ki se odpravljajo v himalajske višave, pa ga nesejo s seboj. O katerem plinu govorimo? (O kisiku.)
- Temperatura z višino praviloma pada. Včasih pa se zgodi, da je v kotlini zaradi megle hladneje kot na okoliških vrhovih. Kako imenujemo ta vremenski pojav? (Toplotni obrat/inverzija.)
- Vulkani so v preteklosti močno preoblikovali površje Zemlje. Nekaj vulkanov je ostalo delujočih vse do danes, čeprav že dolgo niso izbruhnili. Eden takšnih je najvišji vrh Afrike, po katerem se imenuje tudi proizvajalec planinskih čevljev, spalnih vreč, nahrbtnikov in druge gorniške opreme. Kako se imenuje? (Kilimandžaro.)
- Kaj nosi Kekec v Kekčevi pesmi, ko pravi: "V eni roki nosim sonce, v drugi roki zlati ..."? (Smeh.)
- Koliko časa je trajala desetdnevna vojna za osamosvojitve Slovenije leta 1991? (10 dni.)
- Koliko je 2 plus 2 deljeno z 2? (3.)

11-15 let

- V hribe moramo s seboj vedno vzeti dovolj vode. Na katerem planetu v našem sončnem sistemu, razen na Zemlji, lahko najdemo tekočo vodo? (Na nobenem.) Na orientacijskem tekmovanju tik pred ciljem prehitijo zadnjo ekipo. Na katerem mestu si? (Ne moreš je prehiteti.)
- Skupina 17 planincev hodu po grebenu Košute, po katerem poteka meja med Slovenijo in Avstrijo. Nenadoma udari strela, ki ubije tri četrtine planincev. V kateri državi bodo pokopali preživele? (Preživele so.)
- Robert Pečnik je bil prvi, ki je z vrha Severne triglavske stene skočil oblečen v obleko, imenovano 'wingsuit'. Ta poveča površino telesa in s tem omogoči večji upor zraka ter posledično podaljša let. Pristal je s posebej prirejenim padalom. Kako se s kratico imenuje skok te vrste? (B.A.S.E.)
- Ob sobotah potrebuje planinec Tonček uro in pol, da pride s planine Zaplec na Krasji vrh, ob nedeljah pa porabi za natančno isto pot le 90 minut. Od kod ta razlika? (1 h 30 min je enako 90 min.)
- Kateri Slovenec je leta 2000 kot prvi človek neprekinjeno turno smučal z vrha Mont Everesta do

baznega tabora? (Davo Karničar.)

- Najvišji vrh sveta, Mount Everest je bil prvič osvojen leta 1953. Kateri osematisočak je bil kot prvi osvojen še tri leta prej? V pomoč povejmo, da se po njem imenuje tudi športna trgovina z gorniško opremo. (Annapurna.)

- Planšar Polde ima 5 rjavih, 4 belo-rjave in 2 črno-beli kravi. Koliko Poldetovih krav lahko pove, da so enake barve kot druge krave? (Nobena, ker ne znajo govoriti.)

- Jakova mama ima štiri otroke. Najstarejšemu sinu je ime Maj. Mlajša od hčerk je Julija. Najmlajši sin je Avgust. Kako je ime četrtemu otroku? (Jaka.)

Koga gledaš, če na sliki v Planinskem vestniku gledaš sestro od sina svojega očeta? (Svojo sestro.)

- Navedi ozvezdje, katerega del je zvezda Severnica! (Mali voz.)

- Veliki in mali človek sedita pri Aljaževem stolpu. Mali človek je sin velikega, veliki pa ni oče malega. Kako je to mogoče? (Veliki človek je mati malega.)

16 let in več

- Na mrzel zimski dan želimo z eno vžigalico prižgati ogenj. Na voljo imamo bencin, papir, trske, les, plinski gorilnik in premog. Kaj prižgemo najprej, da bomo imeli kar največ možnosti za uspeh? (Vžigalico.)

- Ali se planinec sme poročiti s sestro svoje vdove? (Mrtev je.)

- Mont Everest je z 8848 metri nadmorske višine najvišja točka na Zemlji. Mauna Kea, ognjenik na Havajih, je visok skoraj 10 kilometrov. Kako je to mogoče? (Višina je merjena od morskega dna.)

- Poročena markacista imata dva sinova in vsak od njiju ima sestro. Koliko otrok imata? (3.)

- Katera gora na Zemlji je bila najvišja pred odkritjem Mont Everesta? (Mont Everest.)

- Kupiti želiš večjezični vodnik Planinske postojanke, ki stane 3 evre. Kako ga plačaš z dvema kovancema, če eden od njiju ni kovanec za 1 evro? (S kovancema za 2 in 1 evro. Tisti za 2 evra ni kovanec za 1 evro.)

- Če se bo osvajanje vrhov kdaj nadaljevalo izven našega planeta bo eden izmed želelnih ciljev tudi Olympus Mons, vulkanska tvorba, ki je s skoraj 22 kilometri eden izmed najvišjih znanih vrhov našega osončja. Na katerem planetu leži? (Na Marsu.)

- Katero besedo iz šestih črk vsak oskrbnik planinske kočice izgovori: narobe? (Narobe.)

- Nihalka na Veliko planino začne pot od spodnje postaje navzgor. Dve minuti pozneje odrine druga nihalka iz zgornje postaje navzdol. Obe nihalki po-

tujeta z natančno enako hitrostjo. Katera bo bližje spodnji postaji, ko se bosta srečali? (Obe bosta enako oddaljeni od nje.)

- V katerem primeru bi predsednik Mladinske komisije PZS lahko imel brata Igorja, ki bi bil rojen istega dne, v istem kraju, istim staršem, vendar ne bi bila dvojčka? (Če bi bili trojčki, četverčki ...)

NAUČIMO SE BANSE

Pripravila: Nuša Verdev

PINO

Pino je v kuhinji s Tino,
Pino je v kuhinji s Tino,
Pino je v kuhinji s Tino
in igra na stari bendžo.

Fli, flaj, fli, flaj, flo,
fli, flaj, fli, flaj, flo,
fli, flaj, fli, flaj, flo
in igra na stari bendžo.

LOS

Nekoč en los je bil,
ki vedno sok je rad popil. (x2)

Zapojmo wo wo wo wou,
wejou, wejou, wejou, wejou,
wejou, wejou,
wejou, wejou, wejou, wejou.

Mu Fred bilo je ime,
sok pil najraje je leže. (x2)

Zapojmo ...

Ko enkrat sok je pil,
si vse dlake je polil,
bil je ves lepljiv,
a še vedno nagajiv.

Zapojmo ...

Videoposnetka sta dosegljiva na
www.planinske-pesmi.si.

ČEBULA

Pripravil: Uroš Kuzman

Pripomočki: časopisni papir, lepilni trak, manjši lističi, kitara

Primerna starost: z izborom nalog lahko igro priredimo za vse starosti, tudi za odrasle

Namen igre: oblikovanje zabavnega večera, spodbujanje petja, povezovanje skupine

Iz časopisnega papirja oblikujemo okrogel pripomoček, ki ga je mogoče odvijati tako, da vsakič znova odstranimo eno plast (eno polo časopisnega papirja). V vsako plast skrijemo listič, na katerem je zapisana naloga. Udeležence povabimo, da se usedejo v krog, zunaj kroga ostane samo kitarist. Ta je obrnjen stran od preostalih, tako da ne vidi, kaj se dogaja v krogu. Med petjem čebula potuje iz rok v roke. V nekem trenutku kitarist na mah preneha igrati. Oseba, ki takrat drži čebulo, mora odviti eno plast in izpolniti zadano nalogo. Če jo je ta pozornost že doletela v katerem od preteklih krogov, se lahko dogovorimo, da jo poda sosedu.

Glavni del igre se seveda skriva v zastavljenih nalogah. Voditelj mora znati oceniti, katere igre so primerne za skupino in da ne bodo v neroden položaj spravile katerega od članov. Če se šele spoznavamo, naj igre ne izpostavljajo posameznikov, naj ne zahtevajo dotikanja in naj ne spodbujajo k posmehu. Primeri nalog: *Ponovi imena vseh udeležencev v krogu; Predlagaj pesem, ki jo bomo peli ob tem, ko čebula potuje naokoli; Prinesi lonček čaja kitaristu; Teci kuharici povedat, da je skuhala odlično večerjo.* Če se skupina dobro pozna in so udeleženci nekoliko starejši, si lahko privoščimo tudi bolj hudomušne naloge: *Desnega sosedu obleci v WC-papir; S čelado na glavi naredi 10 počepov in zraven piskaj na piščalko; Vsakemu tretjemu v krogu odveži vezalke; Zapleši indijanski ples za sonce; Zapoj imena vseh udeležencev na melodijo Siva pot.* V notranjost časopisnega zvitka lahko zares skrijemo čebulo, v katero mora zadnji osmoljenec ugrizniti.

Navodilo se lahko glasi: *Zapusti prostor!* In sledi katera od iger z ugibanjem.

- **Toplo-hladno:** nekje v sobi skrijemo predmet, ki ga mora oseba nato poiskati. Skupina njegovo bližino izraža z močjo aplavza ali pridevniki: mrzlo, hladno, toplo, vroče.

- **Hitro spremeni gibe:** izmed oseb v sobi izberemo dirigenta. Njegova naloga je, da si sprti izmišljuje

preproste gibe, ki jih vsi skupaj ponavljajo ob prepevanju ali recitiranju verzov: *Hitro spremeni gibe, pazi, da te ne vidi. Ti pa ugani, kdo je, kdo je spremenil gibe!* Naloga osebe, ki je zapustila prostor, je ugotoviti, kdo je dirigent.

- **Zdravnik:** Voditelj razloži, da imajo udeleženci posebno bolezen, in sicer da vedno, ko jim nekdo zastavi vprašanje, odgovorijo na vprašanje, ki je bilo zastavljeno pred tem. Npr. *Koliko si star? – Hruška.* Prvi odgovor si izmislimo, ker pred tem ni vprašanja, nato nadaljujemo: *Kje si doma? – 19!*; *Kako je ime tvoji mami? – V Velenju.* In tako dalje. Oseba, ki je zapustila prostor, mora s spraševanjem udeležencev ugotoviti, kakšno bolezen imajo.

- **Pokvarjeni telefon:** Voditelj skupino izzove, naj predlaga en predmet, eno žival in en poklic. S pantomimo poskuša vse troje pokazati osebi, ki je zapustila prostor. Ta mora nato povedati, kaj meni, da so pravilni odgovori. Igro lahko popestrimo tako, da prostor zapusti več oseb (npr. poleg tistega s čebulo še njegova sosedka), ki nazaj vstopajo zaporedno. Vsakemu trojico izbranih besed, za katero meni, da je pravilna, pokaže njegov predhodnik. Tako se sporočilo zaradi motenj v komunikaciji vedno bolj oddaljuje od prvotnega.

V čebulo lahko zakamufiramo tudi naloge in dejavnosti, ki so namenjene celotni skupini: ime bansa ali pesmi, ki ga zapojemo vsi skupaj, ali igro, ki smo jo nameravali izvesti. Npr. **Horoskop:** *Voditelj razloži, da igra poteka brez besed, dovoljena je uporaba znakov in zvokov. Udeleženci morajo najprej poiskati vse osebe, ki so rojene v istem znamenju. Nato se morajo sporazumeti in postaviti v vrsto po rojstnih datumih od 1. januarja do 31. decembra.* S pomočjo čebule lahko oblikujemo celoten družaben večer ter tako neprisiljeno pomešamo petje, igre in zabavo ter izvedbi dodamo kanček naključnosti. S kitaristom se lahko dogovorimo, da katera izmed težjih, a šaljivih nalog doleti voditelja. Tako poskrbimo, da se malce sprosti zadržan odnos med udeleženci in člani vodstva.

ŽIVLJENJE PRENOVLJENIH PROGRAMOV

Avtor: Borut Peršolja

Ko so lani jeseni izšli novi dnevnik v obeh prenovljenih programih Ciciban planinec in Mladi planinec so bila izpolnjena številna pričakovanja. Zvenelo bo neskomno – tudi pričakovanja avtorjev. Prva naklada dnevnikov je pošla v mesecu in pol, to hitro priložnost pa smo izkoristili, da smo v drugi izdaji že upoštevali nekatere predloge in hkrati izboljšali nekatere vsebine.

Časovno zaporedje oziroma kronologijo izletov – k temu je napeljevalo številčenje izletov na primer 1. Izlet, kar beremo prvi izlet, smo spremenili v Izlet 1, tako da se poimenovanje sedaj bere Izlet ena. Dnevniška kronologija, ki smo je bili vajeni iz prejšnjih dnevnikov, se podreja vsebinam, ki nas vodijo h kakovostnejšemu gorništvu. Kronologijo pa lahko vpeljemo in ohranimo v spominskem delu dnevnikov. (slika 1)

V Legendo simbolov smo dodali primere opisov vsebin iz Nahrbtnika znanja. (slika 2)

Izboljšali smo nekatere likovne prvine ilustracij, ki so tako še bolj nazorne in zato razumljivejše. Najdete razlike na ilustraciji iz prve izdaje (na levi strani) in popravljene ilustraciji (na desni strani)? (sliki 3 in 4)

Premišljene, a vendar hitre popravke nam omogočajo elektronske različice dnevnikov, zato je razvoj vsebin lahko stalnica našega dela. V tem dehu pa smo za obdobje od novembra 2011 do oktobra 2014 v Mladinski komisiji Planinske zveze Slovenije pripravili razvojni projekt za spremljanje, razvoj, promocijo in izvajanje prenovljenih programov Ciciban planinec in Mladi planinec. V ta namen smo oblikovali razvojno skupino, katere člani bodo:

- sodelovali pri nadaljnjem razvoju obeh programov glede vsebin in gradiv,
- spremljali in vrednotili izvajanje programov v vrtcih, osnovnih šolah, planinskih društvih in ostalih institucijah, ki bodo izvajale oba programa,
- sodelovali pri predstavitev programov na različnih izpopolnjevanjih, usposabljanjih in ostalih akcijah v okviru PZS in v tujini ter
- izvajali promocijo programov na strokovnih srečanjih vzgojno-izobraževalnih institucij.

Prvo **srečanje** razvojne skupine, ki jo vodi Mateja Peršolja, šteje pa čez dvajset članic, je bilo v Domžalah konec novembra 2011. Bliža pa se tudi drugo srečanje, ki bo konec januarja 2012. Če vas bi delo v tej skupini veselilo vas še vedno **vamimo, da se ji priključite ter s svojim znanjem in izkušnjami pomagate pri nadaljnjem razvoju obeh programov. Svojo pripravljenost čim prej sporočite na e-naslov mladinska.komisija@pzs.si.**

O PLEZALNIH PASOVIH ZA OTROKE

Avtor: Matjaž Šerkezi

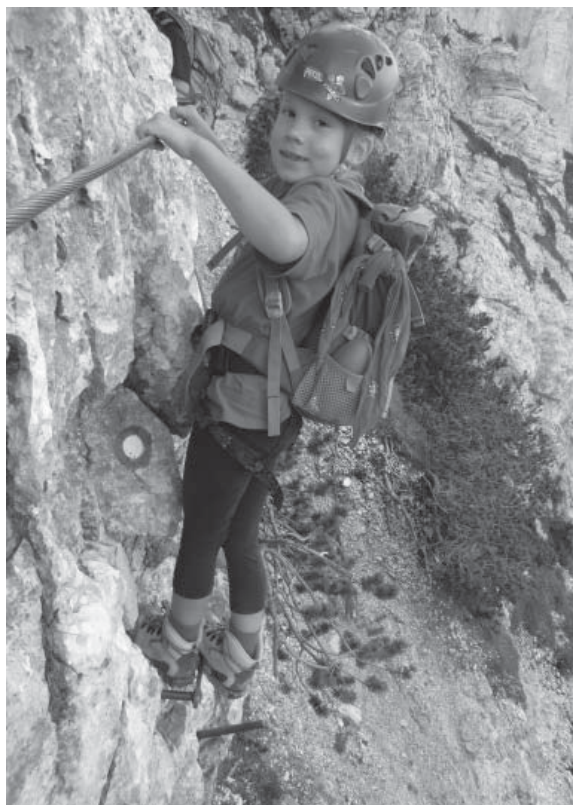
Obiskovanje gora pomeni imeti stik z naravo, okusiti vse njene lepote in predvsem raziskovati tisto, kar nam je bilo ponujeno že takrat, ko smo še skakali z veje na vejo. Imel sem srečo, da sem ta svet začel spoznavati že zelo zgodaj, in ta izkušnja se mi zdi neprecenljiva. Poslanstvo, ki so ga nekoč opravljali moji starši, poskušam danes prenesti na svoje otroke – skupaj z njimi raziskovati svet gora in jim predstaviti vso njihovo divjo naravo. Ne samo pravljичne lepote, ampak tudi pasti Morane¹, ki kraljuje v najbolj skritih koncih gora. V tej vlogi se zavedam predvsem svoje odgovornosti, da so na tej poti življenja otrok odvisna od mojega znanja in izkušenosti. To znanje z veseljem prenašam na vse, ki gore obiskujejo skupaj z mladimi. Tokrat bom spregovoril o plezalnih pasovih.

Plezalni pas mora biti primerne velikosti in udoben za visenje. Okoli pasu nas mora tesno objeti, nožne zanke ne smejo biti preohlapne oz. pretesne, kar preizkusimo tako, da med stegno in zanko lahko potisnemo dlan. Če bomo pas uporabljali poleti in pozimi, kupimo takšnega, ki ima možnost nastavljanja nožnih zank (zaradi dodatnih oblačil). Pri nakupu plezalnega pasu za otroke je najpomembneje, da se

prilega in je narejen posebej zanje, prave velikosti in oblike. Razlike med otroško in odraslo velikostjo plezalnega pasu so v velikosti nožnih zank, krajši elastiki, ki povezuje pas z nožnimi zankami, in manjših krožnih trakovih. Starši večkrat pretiravajo in kupijo plezalni pas za več let naprej, kar je lahko zelo nevarno. Ohlapen pas zaradi premikanja povzroča rane in odrgnine. V najslabšem primeru pa lahko otrok zaradi nerazvitih bokov med padcem zdrсне iz pasu. Preozek plezalni pas ne omogoča popolne svobode gibanja, ki je potrebna pri hoji in plezanju.

Poznamo več tipov plezalnih pasov. Osnovna razlika je v tem, ali je pas izdelan tako, da vključuje tudi zgornji ramenski del. Pas brez tega dela imenujemo **enodelni plezalni pas** ali sedežni pas. Enodelen je tudi **kombinirani plezalni pas**, ki pa v enem kosu vključuje tudi trakove prek ramen. **Dvodelni plezalni pasovi** imajo oba dela ločena. Zadnja leta je mogoče slišati mnogo razlag, ki zagovarjajo oz. odsvetujejo uporabo zgornjega dela plezalnega pasu. Proizvajalci sedežnih pasov danes izdelujejo pasove, pri katerih je volzel ob navezavi na vrh nad težiščem telesa. Zato odsvetujejo uporabo kakršnih koli improviziranih zgornjih delov. Še več, v trgovinah je skoraj nemogoče dobiti zgolj zgornji del pasu, saj so neodvisni testi pokazali, da je uporaba ločenega zgornjega dela pasu bistveno nevarnejša od uporabe zgolj sedežnega dela. Ključni element preživetja je v tem primeru namreč povezovalna zanka med sedežnim in prsnim delom pasu. Pri njej uporabniki pogosto improvizirajo, je ne zavežejo na pravi višini ali zanjo uporabijo trakove oz. pomožne vrvice, ki so bodisi dotrajane ali imajo premajhno nosilnost. Strokovno podkovani prodajalci vam bodo tako ponudili dvodelni plezalni pas le v primeru, da je zanka industrijsko izdelana.

Otroški enodelni kombinirani pas preprečuje, da bi otroci z nerazvitim ramenskim obročem in okolčjem med padcem zdrsnili iz pasu. Zaradi višjega težišča zmanjšuje možnost obračanja na glavo. Točka pripetja na plezalni pas je na mestu, ki po padcu absorbira energijo, otroka pa postavi v polsedeči položaj. Pas se priporoča za otroke, mlajše od deset let, in za otroke, katerih struktura telesa, predvsem kolkov in medenice, ne omogoča, da se plezalni pas usede na boke in zato obstaja nevarnost padca iz pasu. Njegova uporaba je priporočena tudi pri nošnji težjega bremena na hrbtu (večdnevna planinska tura ali delo v steni) in za osebe z netipičnim položajem

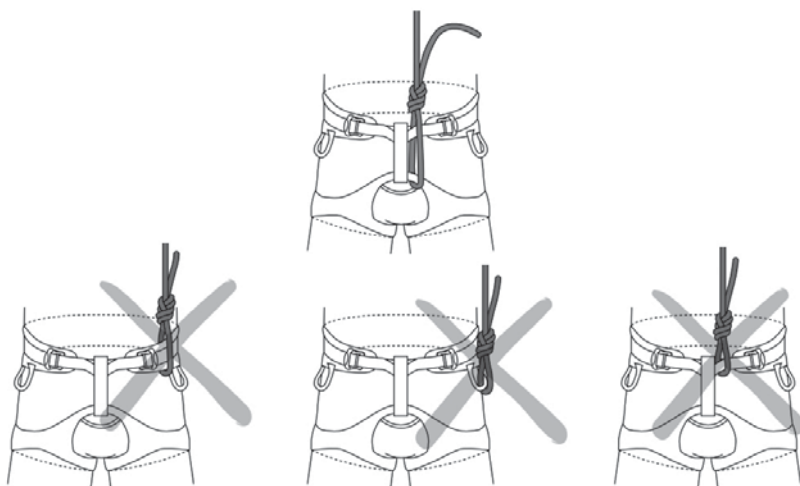
Na poti na Triglav
Foto: Matjaž Šerkezi

¹ - Morana je slovanska boginja smrti in zime.

Planinska zveza Slovenije je ena največjih prostovoljnih in športnih organizacij na Slovenskem. Povezuje člane, katerih motivi so različni, skupno pa jim je doživljanje gora. S svojo več kot stoletno tradicijo je naša organizacija zakladnica znanja, ki omogoča usposabljanje za varnejše obiskovanje in varovanje gorskega sveta. Ne držimo ga zase! **Postani tudi ti promotor preventive!**

težišča (nosečnice, debelejši ljudje). Njegova uporaba je obvezna tudi v feratah, kjer lahko pride do daljših padcev. Na zavarovanih poteh v Sloveniji lahko starejši otroci uporabljajo tudi otroški sedežni plezalni pas, ki je priljubljen tudi pri športnem plezanju, saj omogoča več svobode pri gibanju. Ta se zapenja z varnostno zaponko, ki je obvezno na sprednji strani in dobro vidna, kar daje vodniku boljšo preglednost. Slika prikazuje pravilno navezavo na plezalni pas.

Foto pravilna in nepravilna navezava na plezalni pas

vsaki strani ima zanko za opremo. Primeren za otroke, stare od 5 do 10 let oz. težke do 38 kg. Teža 340 g.

EDELRID KERMIT² (novost)

Popolnoma prilagodljiv prsni del plezalnega pasu za otroke. Njegova prednost je, da "raste" z otrokom, saj ga je mogoče preprosto prilagajati prek samo ene sponke. Pas je narejen v obliki osmice in se uporablja samovkombinaciji s sedežnim delom plezalnega pasu.

² - Ime je dobil po slavnem Muppetku, žabcu Kermitu.

Pravilna in nepravilna navezava na plezalni pas (levo)
Vir: www.petzl.com

Kermit (desno)

Izbor otroških plezalnih pasov:

Plezalni pas VISION SUPER KIDS WILD COUNTRY

Otroški plezalni pas za starost od 10 do 15 let. Nastavljiv v pasu in na nogah. Pas odlikuje mehka podloga na notranji strani. Dve zanki za opremo, teža 380 g.

Plezalni pas SIMBA PETZL

Otroški enodelni kombinirani plezalni pas za otroke od 5 do 10 let starosti oz. do 40 kg. Pas je nastavljiv na ramenih in nogah, teža 390 g.

Plezalni pas BLACK DIAMOND WIZ KID

Otroški plezalni pas za starost od 10 do 15 let. Nastavljiv v pasu in na nogah, teža 250 g.

Plezalni pas CAMP JASPER JR

Udoben otroški plezalni pas, popolnoma nastavljiv. Na

Opomba: Vsi plezalni pasovi, ki jih kupimo, morajo imeti oznako UIAA in/ali CE, kar pomeni, da je pas testiran za uporabo v gorah.

ANALIZA TEKMOVANJA MLADINA IN GORE

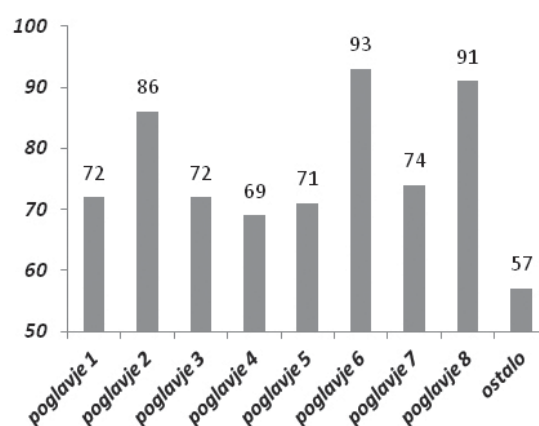
Uroš Kuzman

Tekmovanje Mladina in gore je šolsko športno tekmovanje iz znanja planinstva, ki poteka pod okriljem Mladinske komisije Planinske zveze Slovenije. V letošnjem letu je bilo vanj vključenih 66 ekip s po štirimi osnovnošolci, ki praviloma obiskujejo zadnjo triado. Kljub temu da gre v večji meri za evalvacijo teoretičnega znanja (uradna referenca tekmovanja je učbenik Planinska šola), si snovalci vprašanj prizadevajo, da bi ta v čim večji meri prepoznala mlade, ki planinstvo gojijo kot način življenja in je njihov rezultat plod večletnega planinskega udejstvovanja. Analizo rezultatov lahko zato beremo kot kazalec učinkovitosti mreže aktivnosti na področju usposabljanja in preventive ter udejanjanja programov gorniškega usposabljanja na lokalni, regionalni in državni ravni.

Na prvem, regijskem delu tekmovanja, ki je potekalo na OŠ Bogojina, OŠ Cerkno in OŠ Črnuče, je sodelovalo 65 ekip. Gorenjska in štajerska regija sta po številu ekip (26 in 27 ekip) še vedno precej pred Primorsko (12 ekip). Skupna uspešnost reševalcev (število pravih odgovorov) je bila nekaj več kot 70-odstotna. Najboljše ekipe so presegle mejo 90 točk, le tri pa so zbrale manj kot 50 točk. Meja za uvrstitev na državno tekmovanje je bila 79 točk. Najbolje pripravljene so bili na Gorenjskem, kjer so bili udeleženci 75-odstotno uspešni, sledita Primorska z 68,9 odstotka in Štajerska s 66,1 odstotka. Pisca vprašanj Jaka Kotnik in Nina Rman sta v ospredje postavila znanja iz poglavja Prva pomoč in varnost v gorah (skupaj 30 točk od 100) in Razvedanje (15 točk). Razveseljujoča je 100-odstotna uspešnost mladih pri naslednjih dveh vprašanjih: Kako pomagati preznojenemu pohodniku, ki si je na vetrovnem grebenu poškodoval nogo? in Zakaj moramo biti pozimi telesno boljše pripravljene za pot, ki smo jo prehodili že v kopnih razmerah? V negativnem smislu je najbolj prese-netilo dejstvo, da je manj kot polovica tekmovalcev iz planinskega zemljevida pravilno razbrala razdaljo med dvema točkama v naravi. Slabi uspešnosti je botrovala tudi nerodna izbira besed v vprašanju (tukaj vertikalno in horizontalno), kar naj bi reševalce nekoliko zmedlo. Nekaj razlogov pa se skriva tudi v pomanjkanju izkušenj pri branju zemljevida. V tej starosti je otrok osvojil dovolj naravoslovnega znanja, da mu tovrstni preizkusi ne bi smeli povzročati težav. Znanje velja okrepiti z dodatnimi dejavnostmi na izletih ali učenjem orientacije (o njej smo spregovorili v prejšnji številki). Tekmovalcem na regijski ravni

pogosto spodrsne tudi pri vprašanjih o aktualnih planinskih dogodkih, kar kaže, da velja še okrepiti trud za vzpostavitev trdnjših povezav med mentorji ekip, planinskimi društvi in Planinsko zvezo Slovenije.

Uspešnost na regijskem tekmovanju po poglavjih Planinske šole:

Poglavja Planinske šole:

- 1 - Kulturne in socialne osnove planinstva
- 2 - Planinec, bio-psiho-socialno bitje
- 3 - Prva pomoč in reševanje
- 4 - Gorsko okolje
- 5 - Razvedanje
- 6 - Načrtovanje ture
- 7 - Varnost v gorah
- 8 - Bivanje v naravi

Na državnem tekmovanju na OŠ Janka Glazerja v Rušah se je pomerilo najboljših 24 ekip. Znova sta bili v ospredju temi o prvi pomoči in reševanju ter varnosti v gorah. Ob razpisu tekmovanja je bilo razpisano tudi dodatno gradivo na temo igranega dokumentarnega filma Sfinga. Ekipe so prejele tudi sveže izdani DVD. Uspešnost je bila izredna, saj so vse ekipe osvojile med 72 in 92 od 100 točk. Kot eno izmed najzanimivejših vprašanj bi izpostavil naslednje. Planinsko zvezo Slovenije sestavljajo planinska društva, v katera smo včlanjeni planinci. Člani planinskega društva (p-)ostanemo z vsakoletnim plačilom članarine, ki nam prinese raznovrstne ugodnosti in podpira delovanje PZS.

Katera trditev ne drži za Planinsko zvezo Slovenije?

- a) S plačilom članarine jo podpira večina obiskovalcev slovenskega gorskega sveta.
- b) Pod njenim okriljem se razvijata tako prostočasna dejavnost kot vrhunski šport.
- c) Oskrbuje preko 7000 km planinskih poti in več kot 160 planinskih koč, bivakov.
- d) Kot vrednoto in temelj svojega delovanja razvija prostovoljno delo.

Zmagovalci državnega tekmovanja MIG Planšarji z Vranskega
Vir: www.pzs.si

V času, ko so ekipe reševale pisne teste, je potekal posvet za mentorje. Na regijski ravni so bili predstavljeni prenovljeni programi Mladi planinec in Ciciban planinec, utrinki lanskoletnega nagradnega tabora v Bavšici in prva številka revije Gremo pod objem gora. V tej smo prostor namenili mentoricama Slivniških svizcev, ki so na tekmovanju MIG zmagali dvakrat zapored. Branje priporočamo vsem, ki želite izboljšati delo mladinskega odseka in priprave na tekmovanje Mladina in gore. V okviru državnega tekmovanja je na posvetu gostovala kustosinja Slovenskega planinskega muzeja, ki je predstavila zanimive pedagoške programe, ki so jih začeli izvajati v muzeju. V finalni del tekmovanja, ki je potekal v obliki kviza, so se uvrstili Slivniški svizci (PD Slivnica pri Celju),

Bergmandlci in Planinske muhe (PD Idrija), Loka (PD Črnomelj), Nepredvidljivi (PD Dobrovlje Braslovče) ter Planšarji (PD Vransko), ki so naposled slavili tudi zmago. Vsi udeleženci so se izkazali tudi s praktičnim delom. Tri od šestih ekip so ustrezno simulirale imobilizacijo zlomljene nadlahtnice z uporabo trikotne rute. Vse ekipe so pravilno izdelale vpleteno osmico. Nekaj zapletov sta povzročili vprašanji, pri katerih je bil pravilni odgovor sestavljen iz imena in priimka dveh znanih alpinistov (Davo Karničar in Joža Čop). Pri več ekipah je prišlo do napake v zapisu, kar je terjalo subjektivno odločitev komisije o toleranci tovrstnih odgovorih. Vsem, ki boste kadar koli pripravljali tovrstne preizkuse, svetujemo posebno previdnost in jasna merila, ko se odločate za izbiro podobnih vprašanj. Posebna zahvala gre vsem ekipam, ki so se kljub neuvrstitvi v finalni del odločile ostati na tekmovanju in so med kvizom poskrbele za pravo tekmovalno vzdušje.

Ob koncu naj še iskreno čestitam vsem in se zahvalim mentorjem. Starostna skupina mladostnikov, ki sodeluje na tekmovanju, je v obdobju iskanja lastne identitete. Planinstvo med njimi pogosto ni najbolj priljubljeno, zato sta vaš trud in delo še toliko več vredna. Vsem želim, da bi vaši varovanci postali pomembni gradniki planinske in prostovoljske kulture v Sloveniji in bi bilo tako vaše poslanstvo izpolnjeno.

17.–19. februar in 2.–3. marec: Šola za načelnike

(PUS Bavšica in Gorica pri Slivnici)

Vodenje mladinske organizacije zahteva poznavanje vsebinskih okvirov dela z mladimi in večine s področja zakonodaje, upravljanja s finančnimi viri in dela z ljudmi. Pri izvedbi šole bodo sodelovali nekateri najvidnejši akterji naše in sorodnih organizacij. Z izkušnjami bodo poskušali svoje znanje približati mladim, ki so pripravljene sprejeti nove izzive, in jim nekoliko olajšati proces učenja in pridobivanja poznanstev. Ciljna skupina so mladi med 18. in 23. letom starosti. Cena 30 EUR, več informacij na mk.pzs.si.

Mentor planinske skupine, Planinski tabori, Planinska orientacijska tekmovanja.

MOKRA NARAVA

Avtor: Borut Peršolja

Uvod uredništva: V prejšnji številki revije smo v rubriki Kje pa nas gojzar žuli? sogovornike povprašali, kako prilagajajo planinsko dejavnost kislemu vremenu. Tokrat poobjavljamo članek sorodne vsebine (prvič objavljen v spletnem vodniku po revijah Cicido in Ciciban).

Ven v vsakem vremenu

V naravi ni nič stalnega – razen spreminjanja. Z izleti na najboljši način spoznavamo in raziskujemo te spremembe, kar pomeni vsakokrat znova pristen stik z naravo.

S sprehodi za najmlajše, izleti in pohodi za osnovnošolce ter turami in turnimi smuki za že izurjene mladostnike spodbujamo obiskovanje narave: gozdov in polj, hribov in gora ... Dejavnosti v naravi načrtujemo vse leto in tako skrbimo za stalno in redno športno aktivnost.

Tudi nesončno vreme je »lepo vreme«

Doma naj nas ne zadrži vreme, ki ni sončno. Oblačnost, veter, dež in sneg so izvirne vrednote slovenske pokrajine, ki nam omogočajo kakovostno gospodarjenje z naravnimi viri in udobno bivanje. V

številnih delih sveta padavin ni ali pa jih je zelo malo, v Sloveniji pa imamo od 90 do 130 padavinskih dni na leto. Sprejetje nesončnega vremena kot vsakdanjega in neobremenjujočega je pomembno v vsakdanjem življenju. Še zlasti je navajanje na različne vremenske razmere pomembno, ko načrtujemo večdnevno bivanje v naravi.

Taborjenje pod šotorom, ki je zelo razširjena in priljubljena gorniška dejavnost, je lahko eden od vrhuncev počitniškega dogajanja mladih. Med desetdnevni šotorjenjem bomo zagotovo deležni tudi kakšne mokre pošiljke z neba. Če bomo med letom vse dejavnosti v naravi izvajali samo v idealnih razmerah, bomo med daljšim deževjem imeli z organizacijo življenja in vzdrževanjem dobrega razpoloženja veliko težav.

Zato se čim bolj pogosto odpravimo v naravo, tudi v dežju, megli, snegu z dežnikom v roki. Kadar nas planinska pot vodi po širokem gozdnem kolovozu in lahko dežnik uporabljamo brez težav, naj bo naš vmesni cilj (končni cilj je vedno varna vrnitev domov!) toplo zakurjena planinska koča; bližnji vrh pa pustimo za drugič. Če je izbrani izlet za dane razmere prezahteven, ostanimo v dolini in si ogledimo izvir reke, osamljeni balvan ali kakšno suho znamenitost – kraško jamo, muzej ali knjižnico ... Lahko pa se odpravimo samo na krajši sprehod v okolico domačega kraja. Otrokom je treba podrediti vse dejavnosti v naravi!

Dobro se pripravimo – tudi na vreme

Pomembno je, da smo na dejavnosti v mrzli, vetrovni ali mokri naravi dobro pripravljeni – z vidika znanja, izkušenj, telesne pripravljenosti, vzdržljivosti, opreme in izbire cilja. Cilj v celoti prilagodimo temperaturnim in padavinskim razmeram, izbiramo poti in cilja pa določa varnost. Zapomnimo si, da je dežnik učinkovit pripomoček za zaščito pred dežjem, hkrati pa tudi jasen in nedvoumen mejnik zahtevnosti oz. varnosti. Dokler ga lahko uporabljamo, je gibanje varno. Če pa roke potrebujemo za oprijemanje ali pa nam veter dežnik puli iz rok, je to znak, da se moramo obrniti.

Tik pred odhodom od doma preverimo najnovejšo kratkoročno vremensko napoved, vsekakor pa si ne privoščimo podcenjevanja razmer v naravi. Med gibanjem v naravi stalno spremljajmo razvoj vremena in mu prilagodimo potek izleta oziroma sprehoda. Nenadne spremembe vremena so redkejše, kot na splošno mislimo. Če smo nanje pripravljeni, je lahko

Dežnik še kako sodi v nahrbtnik.
Foto: Borut Peršolja

izlet še dodatno obogaten z zanimivim doživetjem. Kadar pa se razvijejo nevihtni oblaki, se moramo nemudoma umakniti z grebenov in drugih izpostavljenih mest, saj vanje pogosto udarijo strele.

Spoštujmo naravo

Čeprav velja hoja za dejavnost, ki je prijazna do narave, se ob njej lahko pojavijo tudi problemi, povezani z obremenitvijo podlage. Pri vzponu odrasel človek obremeni podlago z okrog 40 kPa ali 4 N/cm². Ob stalnih obremenitvah se v daljšem obdobju spremeni sestava tal, posledica pa je zbitost in neporaščenost

Motivacija je pot. Cilj je napor in zadovoljstvo po njem.
Foto: Borut Peršolja

tal. Na takšnih tleh – podobno je tudi ob odjugi ali ob namočenosti zaradi dlje časa trajajočih padavin – se pojavi vodna erozija, ki poteka v treh stopnjah: ločevanje delcev prsti, njihovo prenašanje in odlaganje.

Ločevanje delcev povzročajo dežne kaplje, ki priletijo na gola tla, ob nagnjeni podlagi pa zaradi svoje mase in hitrosti enako vlogo opravlja tekoča voda. V kateri obliki (ploskovno, žlebičasto ali jarkovno) se bo vodna erozija razvijala, ni več bistveno. Bistveno je dejstvo, da je naravno ravnotežje porušeno, razdiralni

erozijski proces pa dobi prosto pot. Erozijsko žarišče je težko zaježiti, vzpostaviti prvotno stanje pa skoraj nemogoče. Zato se pri gibanju držimo obstoječih poti, kar je najboljša preventiva. Poti si ne skrajšujemo z nevarnimi bližnjicami, spoštujemo naravo in ravnamo kot njeni varuhi.

Slabega vremena ni!

Če bomo naravo doživljali v vsakem vremenu, bomo ugotovili, da slabega vremena v naravi ni. »Slabo vreme« smo si izmislili zaradi udobja, pomanjkljivega znanja, izkušenj in neustrezne opreme. Deževni dnevi nas na telesni in čustveni ravni vodijo v sozvočje z naravo, saj ustvarjajo tiho, zamišljeno razpoloženje. Omogočajo nam, da začutimo pogosto spregledane lastnosti narave in da ob tem spoznavamo, kako narava vpliva na človeka. Deževni dnevi so lahko prav tako zabavni kot suhi, saj že čofotanje po lužah prinaša veliko zadovoljstva. Thoreau zato prepričljivo pravi, da »ni pol toliko pomembno vedeti kot čutiti« in ob opazovanju vremena ter doživljanju narave bomo lažje postali ljudje z optimizmom in vedrim izrazom na licih.

Vreme je v naravi doma vse leto:

1. Ustrezna izbira cilja in poti je odločitev, ki zelo pripomore k varno izpeljani turi. Pri izbiri upoštevajte svoje znanje in izkušnje, telesno pripravljenost, vzdržljivost in opremo.
2. Tik pred odhodom preverite najnovejšo kratkoročno vremensko napoved za gorski svet in jo tudi upoštevajte.
3. V nahrbtniku naj bodo vedno rokavice, kapa, vetrovka, rezervna oblačila in zavitek prve pomoči z zaščitno (astronavtsko) folijo.
4. Turo začnite dovolj zgodaj, da se izognete poletnim nevihtam, zgodnjemu mraku pozimi ali naglici ob vrnitvi v dolino.
5. Med turo stalno spremljajte razvoj vremena in mu prilagodite njen potek. Na začetku poti si odgovorite na vprašanje: ali se vremenska napoved ujema z dejanskim stanjem. Če so vremenske razmere v dolini slabe, bodo višje na pobočju še slabše.
6. Če se razvijejo nevihtni oblaki, se nemudoma umaknite z grebenov in drugih izpostavljenih mest, saj vanje pogosto udarijo strele.
7. Izogibajte se bližnjic, spoštujte naravo in ravnajte kot njeni varuhi.
8. Ko ste na vrhu, je pred vami še več kot polovica poti. Cilj ture je varna vrnitev domov in ne osvojitve vrha.

MLADI PLANINCI GRADIMO SNEŽNE GRADOVE POD PECO

Avtorica: Nina Maček

Prireditev Gradovi kralja Matjaža, ki že dve desetletji poteka zadnji konec tedna v januarju, je lahko prijetna popestritev planinskega krožka, a hkrati precej zahteven zalogaj za mlade graditelje. Osrednji dogodek, sobotno tekmovanje ekip v gradnji snežnih gradov, nam je iz lanskih izkušenj opisala mentorica planinskega krožka Nina Maček. Nedeljski obisk snežnih umetnin pod Peco in sprehod do Pikovega pa je lahko malce drugačen zimski izlet z otroki.

Enomesečno načrtovanje

Lansko zimo smo se z mladimi planinci odločili, da se v okviru planinskega krožka na OŠ Griže udeležimo gradnje gradov kralja Matjaža v Črni na Koroškem. Združili smo se planinci prve, druge in tretje triade, s seboj pa povabili tudi starše.

Načrtovanje smo začeli kakšen mesec pred dogodkom. Vsi navdušenci smo se dobili na sestanku v šoli in se razdelili v skupine. Pozorni smo bili na to, da je bilo v vsaki skupini do osem članov (tekmovalna pravila

la transparente, ki so predstavljali vsako skupino.

Dan D pod Peco

Dočakali smo zadnjo januarsko soboto, tradicionalni datum za gradnjo snežnih gradov pod Peco, ki smo se je zelo veselili. Zjutraj smo se dobili pred šolo, naložili vso prtljago na avtobus in se podali proti Črni na Koroškem, natančneje gorski planoti Mitnek. Po prihodu smo se prijavi, oddali skice gradu, dvignili bone za kosilo (ob plačilu prijavnine vsem udeležencem pripada kosilo) in poiskali prostor za gradnjo. Parcele so označene s koli in ekipi pripada polje, veliko pet krat pet metrov.

Po uradnem odprtju se je gradnja začela. Tekmovalci smo se zagnali v velik kup umetnega snega na sredini, žagali smo ledene kocke in plošče ter jih odnašali oziroma s polivinilastimi vrečami vlekli do našega gradbenega prostora. Še sreča, da smo s seboj vzeli tudi starše, saj je bilo to delo za osnovnošolce kar težko.

Občasno smo kaj prigriznili in se pogreli s čajem našega šolskega kuharja, po približno treh urah gradnje pa si privoščili toplo malico, ki so jo pripravili organizatorji. Po malici smo nadaljevali gradnjo, vendar so moči naših najmlajših tekmovalcev počasi pojenjale. Začeli so se kepati, tekati naokoli, nismo jih mogli več motivirati za gradnjo. Nekateri so kar čepeli na snegu in opazovali, kako grad raste. Starejši učenci in njihovi starši pa so vestno nadaljevali gradnjo. Učiteljice smo ugotovile, da so naši najmlajši pošteno premočeni in premraženi, zato smo jih v tamkajšnji restavraciji preoblekle od nog do glave (še sreča, da so imeli s seboj vsa rezervna oblačila in čevlje) in jih posadile ob krušno peč, da so se pogreli.

Med gradnjo je na odru potekala predstavitev skupin. Tudi mi smo se predstavili, povedali nekaj o šoli in zapeli pesmico.

Gradnjo smo morali končati do 17. ure. Niti ena od štirih ekip ni v celoti uresničila svojega načrta, kar je po svoje razumljivo, saj so zadnjo uro zaradi naveličnosti otrok gradili le še starši. Odločili smo se, da ne bomo počakali do večerne razglasitve rezultatov, ampak se že prej sprehodili naokoli in si ogledali še druge umetnine, nato pa jo počasi mahnil domov. Na avtobusu že čez 15 minut ni bilo slišati nobenega glasu več. Ves dan na svežem zraku in telesni napor res utrudita!

Pod Peco rastejo snežni gradovi.
Foto: Nina Maček

zahtevajo od pet do osem članov na ekipo) in da so bile ekipe starostno čim bolj enakovredne (v vsaki ekipi je bilo podobno število otrok in odraslih). Vsaka ekipa si je naredila ime, s katerim smo se prijavi prek spletne prijave in poravnali prijavnino (devet evrov na osebo). Do naslednjega srečanja smo zbirali ideje, jih doma narisali in si čez teden dni izmenjali predloge. Vsaka skupina je združila ideje in narisala načrt. Prav tako smo se znotraj skupin dogovorili, kdo bo prinesel potrebno orodje za gradnjo. Pomagala nam je tudi učiteljica likovne vzgoje, ki je z učenci izdelala

Nujno potrebna oprema:

- topla oblačila in obutev (nepremočljive rokavice, kapa, bunda, tople hlače, nepremočljivi čevlji),
- vsa rezervna oblačila (spodnje perilo, hlače, bunda, puloverji, rezervni čevlji).

Zaželena oprema:

- sani ali zložljiva mizica (sem lahko postavimo čaj, sendviče in druge dobrote),
- termovke čaja, sadje, sendviči, piškoti ali pecivo.

Potrebno orodje za gradnjo:

- zidarsko orodje (gladilka, lopata, zalivalka za vodo, polivinil za vleko snega, kladivo, nanosne lopatice, strgalo, žaga),
- manjša lestev,
- vedra za vodo.

GRADNJA POHORSKIH BAJT IN PLANINSKIH KOČ IZ SNEGA

Avtor: Aleksander Brunčko

Pred leti je mladinski voditelj Lovro Bačun, načelnik mladinskega odseka planinskega društva Ruše, razmišljal, kako bi vanj privabil več mladih. Utrnila se mu je ideja o zimski prireditvi, drugačni od klasičnega pohodništva in smučanja. Prek množične gradnje sneženih pohorskih hiš je udeležencem poleg druženja ponudil tudi kratko učno uro zgodovine Pohorja in značilnosti tamkajšnji prebivališč. Prireditev bo letos potekala že četrtič.

Iz leta v leto je prireditev rasla in že nekaj čas ni več namenjena zgolj mladini, ampak družijo vse ljubitelje narave in predvsem Pohorja, ki mu zima daje poseben čar. V lanski, tretji ponovitvi je otoplitev skoraj preprečila dogodek. Vendar smo ga trmasti Pohorci pripeljali iz kotanj pragozda Šumik. Nemogočim razmeram navkljub nam je uspelo narediti nepozaben dan na Arehu.

In če je uspelo lani, je prav, da dogodek nadgradimo

Razigrani graditelji (zgoraj)
Foto: Nina Maček

Arhiv: MO PD Ruše (desno)

tudi letos. Čas letošnje gradnje sovpada s praznikom zaljubljenec, zato bo ta tovrstno obarvana. Kaj več pa naj za zdaj ostane skrivnost. Vsak, ki nas bo obiskal, bodisi kot tekmovalec ali pa zgolj kot obiskovalec, se bo lahko sam prepričal o čarobnosti ponoči osvetljenih hišk, ki jih bo za pravo pravljico, romantično naselje. Zatorej 11. februarja vabljeni na Areh. Ne bo vam žal. Več informacij: lovro.bacun@gmail.com.

FOTO EKSPONENT

Po lanski uspešni krstni sezoni cikla tekmovanj EkspONENT – eksperiment planinske orientacije se je to nadaljevalo tudi letos. V soboto, 10. decembra, je v Ljubljani potekal Foto eksponent. Tekmovalci so namesto topografskih kart prejeli le list s fotografijami kontrolnih točk in turistični zemljevid mesta. Njihova naloga je bila identifikacija točk, pri čemer so si lahko pomagali z vsemi sredstvi: spraševanjem mimoidočih, poštarjev, z obiskom v turističnem uradu ali brskanjem po spletnih straneh. Tekmovanje je potekalo v treh kategorijah – moške, ženske in mešane dvojice. Trasa je tekmovalce vodila od sedeža Planinske zveze Slovenije v Tivoli do Rožne doline in na vrh Rožnika, pa naprej za Bežigrad in proti Žalam vse do Kodeljevega in observatorija na Golovcu. Vzpel so se tudi na Ljubljanski grad ter se naposled skozi center mesta vrnili na začetno točko. Najhitrejši so s progo opravili v dobrih treh urah, malo počasnejši pa v šestih. Tekmovalci so bili zadovoljni, številni pa so odkrili prej zanje neznane kotičke naše prestolnice. Priporočamo vam, da fotoorientacijo preizkusite tudi v domačem odseku, saj je lahko zanimiva popestritev zimskih mesecev, ko je orientacijskih aktivnosti manj.

POSVET ZA VODJE PLANINSKIH TABOROV

Posvet je namenjen predstavnikom planinskih društev, ki programe večdnevnega bivanja v gorskem svetu že pripravljajo ali pa si jih želijo pripravljati v prihodnosti. Potekal bo 3. marca v Gorici pri Slivnici. V obliki okroglih miz in delavnic bodo predstavljeni primeri dobrih praks, različne dejavnosti, s katerimi lahko popestrimo tabor, in tudi nekateri strokovni vidiki priprave tovrstnih programov. Srečanje je tudi odlična priložnost za izmenjavo izkušenj, povezovanje, pridobivanje informacij o tabornih prostorih in možnostih pridobitve finančnih virov. Razpis in dodatne informacije bodo objavljene na mk.pzs.si.

25.-26. 2.: Srečanje dijakov in študentov POMO Pomurja in Podravja

10.-11. 3.: Srečanje dijakov in študentov POMO Savinjske

31. 3.: Srečanje predšolskih otrok POMO Pomurja in Podravja

7. 4.: Spomladanski turnokolesarski izlet (Komisija za turno kolesarstvo)

21. 4.: Srečanje osnovnošolcev POMO Pomurja in Podravja

27.-29. 4.: Delovna akcija v Planinskem učnem središču Bavšica

12.-13. 5.: Slovensko planinsko orientacijsko tekmovanje (liga Smrekovec)

Še več dogodkov najdete v publikaciji **Planinski kažipot 2012.**

Fotoeksponent - kontrolni list
Vir: mk.pzs.si

Planinsko učno središče Bavšica - bivanje v neokrnjeni dolini v osrčju Julijskih Alp.

Ponujamo ugoden najem za tabore in izobraževalne akcije.
Več informacij na www.mk.pzs.si/pus.

Sfinga

Do leta 1960 je bila mogoča na Triglavsko severna stena te ovita z množico smeri, toda njen najbolj strm in nevaren prdel - Sfinga, je ostajal nedotaknjen. Sfinga nikakor ne leti, da bi plezalci razčistili njeno oganiko, ki je vselej povezana s števili 4, 2 in 3, iz njene znamenite oganke: "Kdo hodi zjutraj po štirih, opoldne po dveh in zvečer po treh?"

The Sphinx

Until 1960 the mighty Triglav North Face was covered by numerous routes, but its most exposed and the steepest part - The Sphinx remained untouched. Sphinx does not want that climbers might solve her riddle, which is always connected with the numbers 4, 2 and 3, taken from her famous question: "Who walks in the morning on four, at noon on two and in the evening on three legs?"

WWW.SFINGA.NET

71 min / 1Gb / SUBTITLES: English
Posebni dodatki / Special features
Video / Trailer / Intervju - Naziv: (The Sphinx) / Kratek film o Svingi / The making of / Fotografije / Image gallery

Fotografije: Marko Šušter, Gregor Kocijanc, Tine Marinci, Gregor Kocijanc, Voško Anželj, Maja Juhžnik, Tomaz O. Rod, Siddharta, Gasper Dobro, Studio Kerozin, Phoenix Fly, RDTL Bregar, Gasper Kocijanc

Ideja: TINE MARINCI
Scenarij: GREGOR KOCIJANC
Režija: VOJKO ANŽELJ
Direktor fotografije: MAJA JUHŽNIK
Glavni glasbo: TOMAZ O. ROD
Siddharta
Fotografije: GASPER DOBRO
Animacije: STUDIO KEROZIN
Baza: PHOENIX FLY
Montaža: RDTL BREGAR
GASPER KOCIJANC

SFINGA

THE SPHINX

423

Zadnja skrivnost Triglavske Stene

Igrano dokumentarni film

DVD

© 2011 Produkcijška skupina Mampart / SFINGA.NET

Odslej tudi na formatih DVD in BluRay (HD).
Več informacij: www.sfinga.net.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1000 Ljubljana
p. p. 214
www.pzs.si

POZDRAV Z GORA – GREETINGS FROM THE MOUNTAINS

V koledarju velikega formata POZDRAV Z GORA 2012 smo izbrali najlepše fotografije, poslane na natečaj PZS za koledar 2012. Predstavljamo vam najlepše koticke gorskega sveta v različnih letnih časih, ki vas bodo spremljali skozi leto 2012. Koledarski del je opremljen tromesečno z luninimi menami. 13 listni koledar je vezan s špiralo v sredini in je tiskan na kvalitetnem papirju. Format koledarja: 420 x 300 mm, odprt format 420 x 600 mm. Možnost dotiska na pasici višine 50 mm.

Cena z DDV: **4,50 €**.

Naročila sprejemamo po e-pošti: koledar@pzs.si.

ČEZ TRI GORE – OVER THREE MOUNTAINS

Klasičen format koledarja ČEZ TRI GORE vam predstavlja aktivnosti in dejavnosti PZS, ki jih izvajajo za to usposobljeni kadri v okviru strokovnih komisij PZS z zbori dejavnosti in vas obenem vabijo, da se jim pridružite. Koledarski del je opremljen tromesečno z luninimi menami.

Format koledarja: 330 x 480 mm, možnost dotiska na pasici višine 50 mm.

Cena z DDV: **3,50 €**.

IZ PLANINSKE ZALOŽBE

NOVO

Planinska založba PZS obvešča, da so na voljo novi dnevnik za otroke. Za predšolske otroke je na voljo CICI dnevnik, za osnovnošolske pa Dnevnik 1 in Dnevnik 2.

S projektom prenove obeh akcij želi Mladinska komisija spodbujati organizirane oblike gorništvaja ter vse mlade obiskovalce gora bolj kvalitetno usposabljanje za doseg končnega cilja – samostojnega varnejšega gibanja v gorah. Ob vsebinski prenovi akcij je bil cilj projekta grafična posodobitev dnevnikov, tako da bi bili ti bolj prilagojeni mladim in izrazno bližje ciljnim starostnim skupinam.

Z udeležbo na različnih dejavnostih bodo otroci in mladostniki lahko pridobili uporabno gorniško znanje, veščine in izkušnje, ki jim bodo omogočili: varnejše in doživetij polnejše gibanje v gorah; kakovosten in postopen osebni gorniški razvoj ter zavedanje o pomenu prostovoljnega delovanja in odgovornosti do ljudi ter narave.

Več si lahko preberete na: <http://mk.pzs.si/mpcp/wp-content/uploads/2011/09/MK-priloga.pdf>

Dnevnik so hkrati članska izkaznica, predšolski in osnovnošolski otroci jih ob vpisu v planinsko društvo ali kasneje kot priznanje prejmejo brezplačno. Sicer se lahko dnevnike tudi kupi. Cena posameznega dnevnika je

1,95 €, komplet treh pa stane **5,00 €***.

* DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.